บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการแจกแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๘๑ คน แล้วนำมาวิเคราะห์ผล หลังจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์เฉพาะความต้องการจำเป็น ๓ ลำดับแรกของทุกขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นวิทยากร และผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ ที่เข้าร่วมการอบรมการพัฒนานวัตกรรมสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน รุ่นที่ ๒ จำนวน ๔๐ รูป/คน และนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n หมายถึง จำนวนคน

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพการดำเนินงานจริง

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกตามวัตถุประสงค์ ๓ ข้อดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานจริง และผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง ของโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งเป็น ๒ ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ขนาดของโรงเรียนวิถีพุทธ และสังกัดของโรงเรียนวิถีพุทธ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ มีรายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ ค่าความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามเรื่องการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(๑๘๑ คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๘๘	๔๘.๖๒
หญิง	๙๓	๕๑.๓๘
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**
อายุ		
น้อยกว่า ๔๕ ปี	๓๓	๑๘.๒๓
๔๕ – ๕๐ ปี	๑๗	๙.๓๙
๕๑ – ๕๕ ปี	๔๖	๒๕.๔๒
มากกว่า ๕๕ ปี	๘๕	๔๖.๙๖
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	๖๔	๓๕.๓๖
ปริญญาโท	๑๑๐	๖๐.๗๗
ปริญญาเอก	๗	๓.๘๗
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**
ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ		
๑ – ๕ ปี	๖๗	๓๗.๐๒
๖ – ๑๐ ปี	๔๗	๒๕.๙๖
มากกว่า ๑๐ ปี	๖๗	๓๗.๐๒
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(๑๘๑ คน)	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียนวิถีพุทธ		
ขนาดเล็ก (นักเรียน ๐ – ๑๒๐ คน)	๗๗	๔๒.๕๔
ขนาดกลาง (นักเรียน ๑๒๑ – ๖๐๐ คน)	๙๑	๕๐.๒๘
ขนาดใหญ่ (นักเรียน (๖๐๑ – ๑,๕๐๐ คน)	๙	๔.๙๗
ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนมากกว่า ๑,๕๐๐ คน)	๔	๒.๒๑
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**
สังกัดของโรงเรียนวิถีพุทธ		
สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๑	๙๒	๕๐.๘๓
สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๗๙	๔๓.๖๕
สพม. เขต ๓ (พระนครศรีอยุธยา)	๑๐	๕.๕๒
รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพศ ส่วนใหญ่เป็น เพศ หญิง ร้อยละ ๕๑.๓๘ นอกนั้น เป็นเพศ ชาย ร้อยละ ๔๘.๖๒

อายุ มีอายุมากกว่า ๕๕ ปี ร้อยละ ๔๖.๙๖ จำนวนมากที่สุด รองลงมา มีอายุ ๕๑ – ๕๕ ร้อยละ ๒๕.๔๒ อายุน้อยกว่า ๔๕ ปี ร้อยละ ๑๘.๒๓ และจำนวนน้อยที่สุด มีอายุ ๔๕ – ๕๐ ปี ร้อยละ ๙.๓๙ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา มีการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ ๖๐.๗๗ มากที่สุด รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๓๕.๓๖ และน้อยที่สุด มีการศึกษาระดับปริญญาเอก ร้อยละ ๓.๘๗ ตามลำดับ

ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ๑ – ๕ ปี และมีประสบการณ์บริหารโรงเรียนวิถีพุทธมากกว่า ๑๐ ปี เท่ากันที่ ร้อยละ ๓๗.๐๒ และมีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ๖ – ๑๐ ปี น้อยที่สุดร้อยละ ๒๕.๙๖ ตามลำดับ

ขนาดของโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน ๑๒๑ – ๖๐๐ คน) จำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๕๐.๒๘ รองลงมา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน ๐ - ๑๒๐ คน) ร้อยละ ๔๒.๕๔ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน ๖๐๑ – ๑,๕๐๐ คน) ร้อยละ ๔.๙๗ และเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนมากกว่า ๑,๕๐๐ คน) จำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๒.๒๑ ตามลำดับ

สังกัดของโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ จำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๕๐.๘๓ รองลงมา เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ร้อยละ ๔๓.๖๕ และเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ (ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) จำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๕.๕๒ ตามลำดับ

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานจริง และผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง ของโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) สภาพการดำเนินงานจริง ในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง ในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยวิเคราะห์ภาพรวม รายขั้นตอน และรายกิจกรรม ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีระดับเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง สภาพการดำเนินงานจริง/สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง สภาพการดำเนินงานจริง/สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง มาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง สภาพการดำเนินงานจริง/สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง สภาพการดำเนินงานจริง/สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง น้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง สภาพการดำเนินงานจริง/สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง น้อยที่สุด

๑. ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม รายขั้นตอน และรายกิจกรรม ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายขั้นตอน

ขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. ขั้นเตรียมการ	๓.๒๖๓	๑.๑๒๘	ปานกลาง	๕
๒. ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	๓.๗๘๘	๑.๐๙๑	มาก	๑
๓. ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา	๓.๔๕๔	๑.๑๔๗	ปานกลาง	๒
๔. ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด	๓.๓๗๘	๑.๐๔๒	ปานกลาง	๓
๕. ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	๓.๓๔๐	๑.๐๔๗	ปานกลาง	๔
๖. ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	๓.๒๔๐	๑.๑๑๒	ปานกลาง	๖
รวม	**๓.๕๕๔**	**๑.๐๙๕**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๕๔ , S.D. = ๑.๐๙๕) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายขั้นตอน ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ($\bar{X}$ = ๓.๗๘๘ , S.D. = ๑.๐๙๑) อยู่ในระดับมาก ขั้นตอนอื่นนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจาก

มากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ($\bar{X}$ = ๓.๗๘๘ , S.D. = ๑.๐๙๑) ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ($\bar{X}$ = ๓.๔๕๔ , S.D. = ๑.๑๔๗) ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ($\bar{X}$= ๓.๓๗๘ , S.D. = ๑.๐๔๒) ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = ๓.๓๔๐ , S.D. = ๑.๐๔๗) ขั้นเตรียมการ ($\bar{X}$= ๓.๒๖๓ , S.D. = ๑.๑๒๘) และขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ($\bar{X}$ = ๓.๒๔๐ , S.D. ๑.๑๑๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๓๔๓	๑.๑๑๗	ปานกลาง	๕
๒. มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๑๓๘	๑.๑๐๙	ปานกลาง	๙
๓. มีพระภิกษุหรือผู้รู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธเป็นที่ปรึกษา	๓.๓๙๘	๑.๒๙๐	ปานกลาง	๒
๔. มีศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่รับผิดชอบโรงเรียนวิถีพุทธของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๒๔๓	๑.๑๖๓	ปานกลาง	๖
๕. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ	๒.๘๐๗	๑.๒๖๑	ปานกลาง	๑๑
๖. มีแหล่งข้อมูล เอกสาร หรือ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๓๔๘	๑.๑๐๓	ปานกลาง	๔
๗. มีการวิเคราะห์จุดเน้นหรือรูปแบบรายละเอียดโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	๓.๑๘๒	๑.๐๐๘	ปานกลาง	๘
๘. มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนงานในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจนในแผนระยะยาว ๓ - ๕ ปี และในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	๓.๒๒๗	๑.๑๓๐	ปานกลาง	๗

ตารางที่ ๔.๓ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๙. มีการประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน	๓.๑๐๕	๑.๑๑๓	ปานกลาง	๑๐
๑๐. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู ผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ	๓.๗๓๕	๐.๙๑๗	มาก	๑
๑๑. มีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น	๓.๓๖๕	๐.๙๓๑	ปานกลาง	๓
รวม	**๓.๒๖๓**	**๑.๑๒๘**	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นเตรียมการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๒๖๓ , S.D. = ๑.๑๒๘) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มีเพียง ๑ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการส่งเสริมสนับสนุนครู ผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ ($\bar{X}$ = ๓.๗๓๕ , S.D. = ๐.๙๑๗) รองลงมาคือ มีพระภิกษุหรือผู้รู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธเป็นที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๓๙๘ , S.D. = ๑.๒๙๐) และมีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = ๓.๓๖๕ , S.D. = ๐.๙๓๑) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุด ได้แก่ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X}$ = ๒.๘๐๗ , S.D. = ๑.๒๖๑) ถัดขึ้นมาคือ มีประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน ($\bar{X}$= ๓.๑๐๕ , S.D. = ๑.๑๑๓) และมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๓.๑๓๘ , S.D. = ๑.๑๐๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นจัดดำเนินจัดสภาพและองค์ประกอบ โดยภาพรวม และรายด้าน

การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๒. ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ				
๒.๑ ด้านจัดกายภาพ	๓.๘๔๗	๐.๙๙๑	มาก	๒
๒.๒ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	๓.๙๔๗	๐.๙๘๘	มาก	๑
๒.๓ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	๓.๖๑๕	๑.๐๒๒	มาก	๔
๒.๔ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	๓.๘๒๓	๐.๙๐๗	มาก	๓
รวม	**๓.๗๘๘**	**๑.๐๙๑**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๘๘ , S.D. = ๑.๐๙๑) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ($\bar{X}$ = ๓.๙๔๗ , S.D. = ๐.๙๘๘) รองลงมาคือด้านจัดกายภาพ ($\bar{X}$ = ๓.๘๔๗ , S.D. = ๐.๙๙๑) ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = ๓.๘๒๓ , S.D. = ๐.๙๐๗) และด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๖๑๕, S.D. = ๑.๐๒๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านกายภาพ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านกายภาพ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๑. มีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย	๔.๐๒๒	๐.๗๐๗	มาก	๒
๒. มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียน และพระพุทธรูปประจำห้องเรียนทุกห้องเรียนอย่างเด่นชัด	๔.๑๙๓	๐.๘๗๖	มาก	๑
๓. มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา	๓.๕๙๗	๑.๑๔๔	มาก	๓

ตารางที่ ๔.๕ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านกายภาพ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๔. มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน	๓.๕๗๕	๑.๐๓๙	มาก	๔
รวม	**๓.๘๔๗**	**๐.๙๙๑**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านกายภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๔๗ , S.D. = ๐.๙๙๑) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทั้ง ๔ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียนและพระพุทธรูปประจำห้องเรียนทุกห้องเรียนอย่างเด่นชัด ($\bar{X}$= ๔.๑๙๓ , S.D. = ๐.๘๗๖) รองลงมาคือมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย ($\bar{X}$ = ๔.๐๒๒ , S.D. = ๐.๗๐๗) และมีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา ($\bar{X}$ = ๓.๕๙๗ , S.D. = ๑.๑๔๔) ตามลำดับ และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/พุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆของโรงเรียน ($\bar{X}$= ๓.๕๗๕ , S.D. = ๑.๐๓๙)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน ในชั้นเรียน หรือกิจกรรมหน้าเสาธง	๔.๓๖๕	๐.๘๒๓	มาก	๑
๒. มีกิจกรรมฝึกสติ/ฝึกสมาธิในรูปแบบต่าง ๆ หรือท่องอาขยาน เป็นประจำวันหรือก่อนเข้าเรียน	๔.๑๖๖	๐.๘๖๐	มาก	๒
๓. มีกิจกรรมสมาทานศีล รักษาศีล ๕ เป็นนิจ	๓.๘๗๓	๐.๙๖๖	มาก	๖

ตารางที่ ๔.๖ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๔. มีกิจกรรมพิจารณาก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ”	๓.๗๒๔	๑.๒๕๗	มาก	๘
๕. มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนไม่รับประทานอาหารขยะทั้งในและนอกโรงเรียน	๓.๙๑๒	๐.๙๖๒	มาก	๕
๖. มีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัด ออม ถนอมใช้เงิน และสิ่งของ	๔.๐๙๙	๐.๘๕๗	มาก	๔
๗. มีกิจกรรมข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันทุกห้องเรียน โดยให้นักเรียนเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน	๔.๑๒๗	๐.๘๐๓	มาก	๓
๘. มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา	๓.๕๒๕	๐.๘๗๙	มาก	๙
๙. มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติ เป็นต้น	๓.๗๒๙	๑.๑๒๐	มาก	๗
รวม	**๓.๙๔๗**	**๐.๙๘๘**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔๗ , S.D. = ๐.๙๘๘) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทั้ง ๙ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน ในชั้นเรียน หรือกิจกรรมหน้าเสาธง ($\bar{X}$ = ๔.๓๖๕ , S.D. = ๐.๘๒๓) รองลงมาคือมีกิจกรรมฝึกสติ/ฝึกสมาธิในรูปแบบต่าง ๆ หรือท่องอาขยาน เป็นประจำวันหรือก่อนเข้าเรียน ($\bar{X}$ = ๔.๑๖๖ , S.D. = ๐.๘๖๐) และมีกิจกรรมข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันทุกห้องเรียน โดยให้นักเรียนเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน ($\bar{X}$ = ๔.๑๒๗ , S.D. = ๐.๘๐๓) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา ($\bar{X}$ = ๓.๕๒๕ , S.D. = ๐.๘๗๙) ถัดขึ้นมา มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” ($\bar{X}$= ๓.๗๒๔ , S.D. = ๑.๒๕๗) และมี

กิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น ($\bar{X}$ = ๓.๗๒๙ , S.D.= ๑.๑๒๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๑. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการพุทธธรรมในการเรียนรู้และปฏิบัติในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน	๓.๔๙๗	๑.๐๔๗	มาก	๘
๒. มีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์ในการสอนที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา	๓.๕๗๕	๐.๙๐๘	มาก	๖
๓. มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P)	๓.๔๔๒	๑.๐๖๑	ปานกลาง	๑๐
๔. มีการจัดการเรียนรู้โดยนำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิดหรือเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้ การปฏิบัติหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่หลักธรรมในการพัฒนาตนและผู้อื่น	๓.๕๑๙	๐.๙๒๓	มาก	๗
๕. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น”	๓.๖๐๒	๐.๘๒๘	มาก	๕
๖. มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๓.๓๖๕	๐.๙๓๗	ปานกลาง	๑๑
๗. มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียน เช้า - บ่าย ทุกวัน	๓.๔๖๔	๐.๙๔๖	ปานกลาง	๙

ตารางที่ ๔.๗ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๘. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้ไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและใช้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้	๓.๖๑๙	๑.๐๔๕	มาก	๔
๙. มีการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๓.๖๙๑	๑.๑๓๗	มาก	๓
๑๐. มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนธรรมะและสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๓.๙๖๗	๑.๐๙๐	มาก	๒
๑๑. มีการนิมนต์พระมาสอนสาระพระพุทธศาสนาและกิจกรรมสำคัญทางศาสนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๐๒๒	๑.๐๙๐	มาก	๑
รวม	**๓.๖๑๕**	**๑.๐๒๒**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๖๑๕ , S.D = ๑.๐๒๒) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๗ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมากที่สุด ได้แก่ มีการนิมนต์พระมาสอนสาระพระพุทธศาสนาและกิจกรรมสำคัญทางศาสนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = ๔.๐๒๒ , S.D. = ๑.๐๙๐) รองลงมาคือมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนธรรมะและสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย ($\bar{X}$ = ๓.๙๖๗ , S.D. = ๑.๐๙๐) และมีการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๓.๖๙๑ , S.D = ๑.๑๓๗) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$= ๓.๓๖๕ , S.D. = ๐.๙๓๗) ถัดขึ้นมา มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) ($\bar{X}$ = ๓.๔๔๒ , S.D. = ๑.๐๖๑) และมีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิต เจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่าย ทุกวัน ($\bar{X}$ = ๓.๔๖๔ , S.D. = ๐.๙๔๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๑. มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก	๓.๓๕๔	๑.๐๙๔	ปานกลาง	๗
๒. มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง	๓.๗๗๙	๐.๘๔๗	มาก	๖
๓. มีกิจกรรมที่แสดงถึงความมีเมตตา กรุณาต่อกัน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน เช่น การไม่ดุด่านักเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เป็นต้น	๓.๙๑๒	๐.๗๗๐	มาก	๓
๔. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารในลักษณะ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม”	๔.๑๑๖	๐.๗๕๕	มาก	๑
๕. มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี	๓.๘๐๗	๐.๘๘๙	มาก	๕
๖. มีกิจกรรมบันทึกและยกย่องการทำความดี/การปฏิบัติธรรม/มีสมุดบันทึกความดี	๓.๘๓๔	๐.๘๙๘	มาก	๔
๗. มีกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ครู นักเรียนลด ละ เลิกอบายมุข และไม่มีสิ่งเสพติดในโรงเรียน	๓.๙๖๑	๐.๘๗๘	มาก	๒
รวม	**๓.๘๒๓**	**๐.๙๐๗**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๒๓ , S.D. = ๐.๙๐๗) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๑ กิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยที่มากที่สุด ได้แก่ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารในลักษณะ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม” ($\bar{X}$= ๔.๑๑๖ , S.D. = ๐.๗๕๕) รองลงมาคือมีกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ครู นักเรียน ลด ละ เลิกอบายมุข และไม่มีสิ่งเสพติดในโรงเรียน ($\bar{X}$ = ๓.๙๖๑ , S.D. = ๐.๘๗๘) และมีกิจกรรมที่แสดงถึงความมีเมตตา กรุณาต่อกัน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน เช่น การไม่ดุด่านักเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เป็นต้น ($\bar{X}$ = ๓.๙๑๒ , S.D. = ๐.๗๗๐) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีกิจกรรมใฝ่รู้

สู้สิ่งยาก ($\bar{X}$ = ๓.๓๕๔ , S.D. = ๑.๐๙๔) ถัดขึ้นมา มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X}$ = ๓.๗๗๙ , S.D. = ๐.๘๔๗) และมีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี ($\bar{X}$ = ๓.๘๐๗ , S.D. = ๐.๘๘๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๑. มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริงแก่ผู้เรียนในด้าน “การกิน อยู่ ดู ฟังเป็น”	๓.๗๙๖	๐.๘๑๕	มาก	๒
๒. มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติธรรมประจำวันเพื่อพัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม ลด ละ เลิก อบายมุข ถือศีล ๕ เป็นนิจ และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์	๓.๘๐๑	๐.๘๙๑	มาก	๑
๓. มีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๓.๒๔๓	๑.๒๑๙	ปานกลาง	๔
๔. มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๓.๑๘๘	๑.๒๙๐	ปานกลาง	๕
๕. มีการจัดกิจกรรมให้ครูไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัด พร้อมผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	๓.๖๕๒	๑.๐๖๗	มาก	๓
๖. มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง	๓.๐๔๔	๑.๒๗๓	ปานกลาง	๖
รวม	**๓.๔๕๔**	**๑.๑๔๗**	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๔๕๔ , S.D. = ๑.๑๔๗) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๓ กิจกรรมอยู่ในระดับมาก อีก ๓ กิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติธรรมประจำวันเพื่อพัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม ลด ละ เลิกอบายมุข ถือศีล ๕ เป็นนิจ และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์ ($\bar{X}$ = ๓.๘๐๑ , S.D. = ๐.๘๙๑)

รองลงมาคือมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริงแก่ผู้เรียนในด้าน “การกิน อยู่ ดู ฟังเป็น” ($\bar{X}$ = ๓.๗๙๖ , S.D. = ๐.๘๑๕) และมีการจัดกิจกรรมให้ครูไปปฏิบัติศาสนกิจ ที่วัด พร้อมผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๓.๖๕๒ , S.D. = ๑.๐๖๗) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง ($\bar{X}$ = ๓.๐๔๔ , S.D. = ๑.๒๗๓) มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย ($\bar{X}$= ๓.๑๘๘ , S.D. = ๑.๒๙๐) และมีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$= ๓.๒๔๓ , S.D. = ๑.๒๑๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปรผล	
๑. มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๒๒๗	๑.๑๑๕	ปานกลาง	๕
๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน	๓.๑๓๘	๑.๑๖๓	ปานกลาง	๖
๓. มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครู และนักเรียนอย่างเป็นระบบ	๓.๒๙๘	๑.๐๙๐	ปานกลาง	๔
๔. มีการให้คำปรึกษา ชี้แนะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ	๓.๔๒๕	๐.๙๘๔	ปานกลาง	๓
๕. มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากร ข้อมูลและเครื่องมือต่าง ๆที่ช่วยให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างราบรื่น	๓.๕๑๔	๐.๘๗๓	มาก	๒
๖. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม	๓.๖๖๓	๐.๙๒๐	มาก	๑
รวม	**๓.๓๗๘**	**๑.๐๔๒**	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๓๗๘ , S.D. = ๑.๐๔๒) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๒ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุดได้แก่ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = ๓.๖๖๓ , S.D. = ๐.๙๒๐) รองลงมาคือ

มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากร ข้อมูลและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างราบรื่น ($\bar{X}$ = ๓.๕๑๔ , S.D. = ๐.๘๗๓) และมีการให้คำปรึกษา ชี้แนะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ($\bar{X}$ = ๓.๔๒๕ , S.D. = ๐.๙๘๔) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๑๓๘ , S.D. = ๑.๑๖๓) ถัดขึ้นมามีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๓.๒๒๗ , S.D. = ๑.๑๑๕) และมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผล การพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = ๓.๒๙๘ , S.D. = ๑.๐๙๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๓.๒๑๕	๑.๐๔๐	ปานกลาง	๔
๒. มีการนำผลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน มาใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง	๓.๔๕๙	๑.๐๔๖	ปานกลาง	๑
๓. จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ สู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน	๓.๓๓๑	๑.๐๗๐	ปานกลาง	๓
๔. มีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	๓.๓๕๔	๑.๐๒๖	ปานกลาง	๒
รวม	๓.๓๔๐	๑.๐๔๗	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๓๔๐ , S.D. = ๑.๐๔๗) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทั้ง ๔ กิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการนำผลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน มาใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = ๓.๔๕๙ , S.D. = ๑.๐๔๖) รองลงมาคือมีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = ๓.๓๕๔ , S.D. = ๑.๐๒๖) และจัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ สู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน ($\bar{X}$ = ๓.๓๓๑ , S.D. = ๑.๐๗๐) ตามลำดับ และพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๓.๒๑๕ , S.D. = ๑.๐๔๐)

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม	๓.๒๒๗	๑.๑๖๔	ปานกลาง	๓
๒. มีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๓.๒๑๐	๑.๑๐๑	ปานกลาง	๔
๓. มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนต่อไป	๓.๓๓๗	๑.๐๕๐	ปานกลาง	๑
๔. มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ	๓.๒๙๓	๑.๐๕๘	ปานกลาง	๒

ตารางที่ ๔.๑๒ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	สภาพการดำเนินงานจริง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๕. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์	๓.๑๓๓	๑.๑๘๐	ปานกลาง	๕
รวม	**๓.๒๔๐**	**๑.๑๑๒**	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า สภาพการดำเนินงานจริงในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๒๔๐ , S.D. = ๑.๑๑๒) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทั้ง ๕ กิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนต่อไป ($\bar{X}$ = ๓.๓๓๗ , S.D. = ๑.๐๕๐) รองลงมาคือมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ ($\bar{X}$ = ๓.๒๙๓ , S.D. = ๑.๐๕๘) และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = ๓.๒๒๗ , S.D. = ๑.๑๖๔) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์ ($\bar{X}$ = ๓.๑๓๓ , S.D. = ๑.๑๘๐) ถัดขึ้นมามีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ($\bar{X}$ = ๓.๒๑๐ , S.D. = ๑.๑๐๑) ตามลำดับ

๒. ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม รายขั้นตอน/รายด้าน และรายกิจกรรม ดังตารางที่ ๔.๑๓ – ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายขั้นตอน

ขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. ขั้นเตรียมการ	๔.๑๐๗	๐.๗๗๘	มาก	๔
๒. ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	๔.๓๖๙	๐.๗๔๐	มาก	๑
๓. ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา	๔.๑๗๓	๐.๘๘๒	มาก	๒
๔. ขั้นดูแลและสนับสนุนใกล้ชิด	๔.๑๐๒	๐.๗๙๓	มาก	๕
๕. ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	๔.๑๔๔	๐.๗๙๙	มาก	๓
๖. ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	๔.๐๖๒	๐.๘๘๖	มาก	๖
รวม	**๔.๒๔๐**	**๐.๘๑๓**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= ๔.๒๔๐ , S.D. = ๐.๘๑๓) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายขั้นตอน ทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ($\bar{X}$ = ๔.๓๖๙ , S.D. = ๐.๗๔๐) รองลงมาคือ ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ($\bar{X}$ = ๔.๑๗๓ , S.D. = ๐.๘๘๒) ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ($\bar{X}$= ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๗๙๙) ขั้นเตรียมการ ($\bar{X}$ = ๔.๑๐๗ , S.D. = ๐.๗๗๘) ขั้นดูแลและสนับสนุนใกล้ชิด ($\bar{X}$ = ๔.๑๐๒ , S.D. = ๐.๗๙๓) และขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ($\bar{X}$ = ๔.๐๖๒ , S.D. = ๐.๘๘๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๑๔๔	๐.๖๗๖	มาก	๓
๒. มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๓๓	๐.๗๓๐	มาก	๙
๓. มีพระภิกษุหรือผู้รู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธเป็นที่ปรึกษา	๔.๓๐๔	๐.๘๑๑	มาก	๑
๔. มีศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่รับผิดชอบโรงเรียนวิถีพุทธของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๑๓๘	๐.๗๗๓	มาก	๔
๕. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ	๓.๙๔๕	๐.๘๔๘	มาก	๑๑
๖. มีแหล่งข้อมูลเอกสาร หรือ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๘๘	๐.๘๑๒	มาก	๗
๗. มีการวิเคราะห์จุดเน้นหรือรูปแบบรายละเอียดโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	๓.๙๘๙	๐.๗๔๕	มาก	๑๐
๘. มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนงานในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจนในแผนระยะยาว ๓ - ๕ ปี และในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	๔.๑๒๒	๐.๗๙๓	มาก	๖
๙. มีประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน	๔.๐๓๙	๐.๗๙๘	มาก	๘
๑๐. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู ผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ	๔.๒๔๙	๐.๗๗๔	มาก	๒

ตารางที่ ๔.๑๔ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑๑. มีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น	๔.๑๒๒	๐.๗๓๕	มาก	๕
รวม	**๔.๑๐๗**	**๐.๗๗๘**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นเตรียมการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๐๗ , S.D. = ๐.๗๗๘) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีพระภิกษุหรือผู้รู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธเป็นที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = ๔.๓๐๔, S.D. = ๐.๘๑๑) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมสนับสนุนครู ผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ ($\bar{X}$ = ๔.๒๔๙ , S.D. = ๐.๗๗๔) และมีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๖๗๖) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X}$ = ๓.๙๔๕ , S.D. = ๐.๘๔๘) ถัดขึ้นมา มีการวิเคราะห์จุดเน้นหรือรูปแบบรายละเอียดโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๙๘๙ , S.D. = ๐.๗๔๕) และมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๔.๐๓๓ , S.D. = ๐.๗๓๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ โดยภาพรวม และรายด้าน

การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๒. ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ				
๒.๑ ด้านจัดกายภาพ	๔.๔๓๓	๐.๗๑๓	มาก	๒
๒.๒ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	๔.๔๔๔	๐.๗๒๖	มาก	๑
๒.๓ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	๔.๒๖๐	๐.๗๗๙	มาก	๔
๒.๔ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	๔.๔๐๗	๐.๖๘๙	มาก	๓
รวม	**๔.๓๖๙**	**๐.๗๔๐**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๖๙ , S.D. = ๐.๗๔๐) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ($\bar{X}$ = ๔.๔๔๔ , S.D. = ๐.๗๒๖) รองลงมาคือ ด้านจัดกายภาพ ($\bar{X}$ = ๔.๔๓๓ , S.D. = ๐.๗๑๓) และด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = ๔.๔๐๗, S.D. = ๐.๖๘๙) และด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๔.๒๖๐ , S.D. = ๐.๗๗๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย	๔.๕๐๘	๐.๙๕๓	มากที่สุด	๒
๒. มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียน และพระพุทธรูปประจำห้องเรียนทุกห้องเรียนอย่างเด่นชัด	๔.๖๑๙	๐.๖๑๙	มากที่สุด	๑
๓. มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา	๔.๓๔๓	๐.๗๘๔	มาก	๓
๔. มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน	๔.๒๖๐	๐.๗๘๕	มาก	๔
รวม	**๔.๔๓๓**	**๐.๗๑๓**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกายภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๓๓ , S.D. = ๐.๗๑๓) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๒ กิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และอีก ๒ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียน และพระพุทธรูปประจำห้องเรียนทุกห้องเรียนอย่างเด่นชัด ($\bar{X}$ = ๔.๖๑๙ , S.D. = ๐.๖๑๙) รองลงมาคือ มีการจัดอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย ($\bar{X}$ = ๔.๕๐๘ , S.D. = ๐.๙๕๓) และมีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา ($\bar{X}$ = ๔.๓๔๓ , S.D. =๐.๗๘๔) ตามลำดับ และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = ๔.๒๖๐ , S.D. = ๐.๗๘๕)

ตารางที่ ๔.๑๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน ในชั้นเรียน หรือกิจกรรมหน้าเสาธง	๔.๖๕๒	๐.๕๕๓	มากที่สุด	๑
๒. มีกิจกรรมฝึกสติ/ฝึกสมาธิในรูปแบบต่าง ๆ หรือท่องอาขยาน เป็นประจำวันหรือก่อนเข้าเรียน	๔.๕๗๕	๐.๖๕๑	มากที่สุด	๒
๓. มีกิจกรรมสมาทานศีล รักษาศีล ๕ เป็นนิจ	๔.๓๘๗	๐.๗๓๔	มาก	๖
๔. มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร“ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ”	๔.๓๖๕	๐.๘๓๐	มาก	๗
๕. มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนไม่รับประทานอาหารขยะทั้งในและนอกโรงเรียน	๔.๔๒๐	๐.๗๗๕	มาก	๕
๖. มีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัด ออม ถนอมใช้เงินและสิ่งของ	๔.๕๑๙	๐.๖๔๖	มากที่สุด	๓
๗. มีกิจกรรมข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันทุกห้องเรียน โดยให้นักเรียนเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน	๔.๕๐๓	๐.๖๖๔	มากที่สุด	๔
๘. มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา	๔.๒๙๓	๐.๗๐๕	มาก	๘
๙. มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น	๔.๒๘๒	๐.๘๕๒	มาก	๙
รวม	**๔.๔๔๔**	**๐.๗๒๖**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๔๔ , S.D. = ๐.๗๒๖) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๔ กิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และอีก ๕ กิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน ในชั้นเรียน หรือกิจกรรมหน้าเสาธง ($\bar{X}$ = ๔.๖๕๒ , S.D. = ๐.๕๕๓) รองลงมาคือ มีกิจกรรมฝึกสติ/ฝึกสมาธิในรูปแบบต่าง ๆ หรือท่องอาขยาน เป็นประจำวันหรือก่อนเข้าเรียน ($\bar{X}$ = ๔.๕๗๕ , S.D. = ๐.๖๕๑) และมีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัด ออม ถนอมใช้เงิน และสิ่งของ ($\bar{X}$ = ๔.๕๑๙ , S.D. = ๐.๖๔๖) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น ($\bar{X}$ = ๔.๒๘๒ , S.D. = ๐.๘๕๒) ถัดขึ้นมามีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา ($\bar{X}$ = ๔.๒๙๓ , S.D. = ๐.๗๐๕) และมีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” ($\bar{X}$ = ๔.๓๖๕, S.D. = ๐.๘๓๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการพุทธธรรมในการเรียนรู้และปฏิบัติในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน	๔.๑๘๒	๐.๗๗๘	มาก	๘
๒. มีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์ในการสอนที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา	๔.๑๘๒	๐.๗๔๙	มาก	๗
๓. มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A)และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P)	๔.๑๓๘	๐.๘๗๔	มาก	๑๑

ตารางที่ ๔.๑๘ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๔. มีการจัดการเรียนรู้โดยนำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิดหรือเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้ การปฏิบัติหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่หลักธรรมในการพัฒนาตนและผู้อื่น	๔.๑๖๖	๐.๗๖๔	มาก	๙
๕. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น”	๔.๒๒๗	๐.๗๗๔	มาก	๕
๖. มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๔.๑๔๙	๐.๘๔๐	มาก	๑๐
๗. มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียน เช้า - บ่าย ทุกวัน	๔.๑๘๘	๐.๗๘๗	มาก	๖
๘. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้ไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและใช้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้	๔.๒๘๙	๐.๗๙๖	มาก	๔
๙. มีการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๔.๓๔๓	๐.๗๔๘	มาก	๓
๑๐. มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนธรรมะและสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๔.๔๖๔	๐.๗๐๓	มาก	๒
๑๑. มีการนิมนต์พระมาสอนสาระพระพุทธศาสนาและกิจกรรมสำคัญทางศาสนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๕๓๖	๐.๖๓๖	มากที่สุด	๑
รวม	**๔.๒๖๐**	**๐.๗๗๙**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๒๖๐ , S.D. = ๐.๗๗๙) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรมมี ๑ กิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการนิมนต์พระมาสอนสาระพระพุทธศาสนาและกิจกรรมสำคัญทางศาสนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = ๔.๕๓๖ , S.D.= ๐.๖๓๖) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนธรรมะและสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย ($\bar{X}$ = ๔.๔๖๔ ,

S.D. = ๐.๗๐๓) และมีการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๔.๓๔๓ , S.D. = ๐.๗๔๘) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) ($\bar{X}$ = ๔.๑๓๘ , S.D. = ๐.๘๗๔) ถัดขึ้นมา มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๙ , S.D. = ๐.๘๔๐) และมีการจัดการเรียนรู้โดยนำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิดหรือเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้ การปฏิบัติหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่หลักธรรมในการพัฒนาตนและผู้อื่น ($\bar{X}$ = ๔.๑๖๖, S.D. = ๐.๗๖๔) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก	๔.๑๔๔	๐.๗๗๖	มาก	๗
๒. มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง	๔.๔๐๓	๐.๖๕๖	มาก	๕
๓. มีกิจกรรมที่แสดงถึงความมีเมตตา กรุณาต่อกัน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน เช่น การไม่ดุด่านักเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เป็นต้น	๔.๔๕๓	๐.๖๓๖	มาก	๒
๔. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารในลักษณะ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม”	๔.๖๐๒	๐.๕๖๕	มากที่สุด	๑
๕. มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี	๔.๔๐๓	๐.๖๙๗	มาก	๖
๖. มีกิจกรรมบันทึกและยกย่องการทำความดี/การปฏิบัติธรรม/มีสมุดบันทึกความดี	๔.๔๓๑	๐.๖๙๓	มาก	๓
๗. มีกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ครูนักเรียน ลด ละ เลิก อบายมุข และไม่มีสิ่งเสพติดในโรงเรียน	๔.๔๑๔	๐.๗๑๕	มาก	๔
รวม	**๔.๔๐๗**	**๐.๖๘๙**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๐๗ , S.D. = ๐.๖๘๙) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม มี ๑ กิจกจรรม อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารในลักษณะ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม” ($\bar{X}$ = ๔.๖๐๒ , S.D. = ๐.๕๖๕) รองลงมาคือ มีกิจกรรมที่แสดงถึงความมีเมตตากรุณาต่อกัน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน เช่น การไม่ดุด่านักเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เป็นต้น ($\bar{X}$ = ๔.๔๕๓ , S.D. = ๐.๖๓๖) และมีกิจกรรมบันทึกและยกย่องการทำความดี/การปฏิบัติธรรม/มีสมุดบันทึกความดี ($\bar{X}$ = ๔.๔๓๑ , S.D. = ๐.๖๙๓) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๗๗๖) ถัดขึ้นมามีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี ($\bar{X}$ = ๔.๔๐๓ , S.D. = ๐.๖๙๗) และมีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X}$ = ๔.๔๐๓, S.D. = ๐.๖๕๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๐ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริงแก่ผู้เรียนในด้าน “การกิน อยู่ ดู ฟังเป็น”	๔.๓๔๘	๐.๖๖๓	มาก	๑
๒. มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติธรรมประจำวันเพื่อพัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม ลด ละ เลิก อบายมุข ถือศีล ๕ เป็นนิจ และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์	๔.๓๔๓	๐.๗๓๓	มาก	๒
๓. มีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๔.๐๖๑	๑.๐๐๑	มาก	๔
๔. มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๔.๐๐๐	๐.๙๙๔	มาก	๕
๕. มีการจัดกิจกรรมให้ครูไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดพร้อมผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	๔.๒๙๘	๐.๘๑๖	มาก	๓
๖. มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง	๓.๙๘๙	๐.๙๔๙	มาก	๖
รวม	**๔.๑๗๓**	**๐.๘๘๒**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๗๓ , S.D. = ๐.๘๘๒) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริงแก่ผู้เรียนในด้าน “การกิน อยู่ ดู ฟังเป็น” ($\bar{X}$ = ๔.๓๔๘ , S.D. = ๐.๖๖๓) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติธรรมประจำวันเพื่อพัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม ลด ละ เลิกอบายมุข ถือศีล ๕ เป็นนิจ และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์ ($\bar{X}$ = ๔.๓๔๓ , S.D. = ๐.๗๓๓) และมีการจัดกิจกรรมให้ครูไปปฏิบัติศาสนกิจ ที่วัด พร้อมผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๔.๒๙๘ , S.D. = ๐.๘๑๖) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง ($\bar{X}$ = ๓.๙๘๙ , S.D. = ๐.๙๔๙) ถัดขึ้นมา มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย ($\bar{X}$ = ๔.๐๐๐ , S.D. = ๐.๙๙๔) และมีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ($\bar{X}$ = ๔.๐๖๑, S.D. = ๑.๐๐๑) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๑ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดูแลและสนับสนุนใกล้ชิด	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๔๔	๐.๘๑๕	มาก	๕
๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน	๔.๐๔๔	๐.๘๓๕	มาก	๖
๓. มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ	๔.๐๘๘	๐.๘๐๕	มาก	๔
๔. มีการให้คำปรึกษา ชี้แนะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ	๔.๐๙๙	๐.๘๑๐	มาก	๓
๕. มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากร ข้อมูลและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างราบรื่น	๔.๑๔๔	๐.๗๖๘	มาก	๒
๖. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม	๔.๑๙๓	๐.๗๑๖	มาก	๑
รวม	**๔.๑๐๒**	**๐.๗๙๓**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๐๒ , S.D. = ๐.๗๙๓) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = ๔.๑๙๓ , S.D. = ๐.๗๑๖) รองลงมาคือ มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากรข้อมูลและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างราบรื่น ($\overline{X}$ = ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๗๖๘) และมีการให้คำปรึกษา ชี้แนะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ($\overline{X}$ = ๔.๐๙๙ , S.D. = ๐.๘๑๐) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน ($\overline{X}$ = ๔.๐๔๔ , S.D. = ๐.๘๓๕) มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\overline{X}$ = ๔.๐๔๔ , S.D. = ๐.๘๑๕) และมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\overline{X}$ = ๔.๐๘๘, S.D. = ๐.๘๐๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๙๔	๐.๗๔๓	มาก	๔
๒. นำผลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน มาใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง	๔.๑๔๕	๐.๗๐๘	มาก	๒
๓. จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำหรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน	๔.๑๙๓	๐.๙๓๒	มาก	๑

ตารางที่ ๔.๒๒ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๔. มีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	๔.๑๔๔	๐.๗๔๗	มาก	๓
รวม	**๔.๑๔๔**	**๐.๗๙๙**	**มาก**	

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๗๙๙) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการจัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน ($\bar{X}$ = ๔.๑๙๓ , S.D. = ๐.๙๓๒) รองลงมาคือ นำผลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน มาใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๕ , S.D. = ๐.๗๐๘) และมีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = ๔.๑๔๔ , S.D. = ๐.๗๔๗) ตามลำดับ และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ($\bar{X}$ = ๔.๐๙๔ , S.D. = ๐.๗๔๓)

ตารางที่ ๔.๒๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม	๔.๐๙๙	๐.๙๑๔	มาก	๓

ตารางที่ ๔.๒๓ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	สภาพการดำเนินงานที่คาดหวัง			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
๒. มีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๓.๙๘๙	๐.๘๕๖	มาก	๕
๓. มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนต่อไป	๔.๑๑๐	๐.๗๘๑	มาก	๑
๔. มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ	๔.๑๑๐	๐.๘๖๙	มาก	๒
๕. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์	๔.๐๐๐	๐.๙๔๓	มาก	๔
รวม	**๔.๐๖๒**	**๐.๘๘๖**	**มาก**	

จากกตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า สภาพการดำเนินงานที่คาดหวังในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๖๒ , S.D. = ๐.๘๘๖) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ที่มากที่สุด ได้แก่ มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนต่อไป ($\bar{X}$ = ๔.๑๑๐ , S.D. = ๐.๗๘๑) รองลงมาคือ มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ ($\bar{X}$ = ๔.๑๑๐ , S.D. = ๐.๘๖๙) และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = ๔.๐๙๙ , S.D. = ๐.๙๑๔) ตามลำดับ และเมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ที่น้อยที่สุดคือ มีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ($\bar{X}$ = ๓.๙๘๙ , S.D. = ๐.๘๕๖) ถัดขึ้นมามีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์ ($\bar{X}$ = ๔.๐๐๐, S.D. = ๐.๙๔๓) ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม รายขั้นตอน/รายด้าน และรายกิจกรรม

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ๓ ลำดับแรก โดยใช้ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index: ($PNI_{Modified}$) นำเสนอ ตามตารางที่ ๔.๒๔ – ๔.๓๔

ตารางที่ ๔.๒๔ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายขั้นตอน

ขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. ขั้นเตรียมการ	๔.๑๐๗	๓.๒๖๓	๐.๒๕๙	๑
๒. ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	๔.๓๖๙	๓.๗๘๘	๐.๑๕๔	๖
๓. ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา	๔.๑๗๓	๓.๔๕๔	๐.๒๐๙	๕
๔. ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด	๔.๑๐๒	๓.๓๗๘	๐.๒๑๕	๔
๕. ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	๔.๑๔๔	๓.๓๔๐	๐.๒๔๑	๓
๖. ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	๔.๐๖๒	๓.๒๔๐	๐.๒๕๔	๒
รวม	**๔.๒๔๐**	**๓.๕๕๔**	**๐.๑๙๓**	

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกขั้นตอน $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง ๐.๒๕๙ – ๐.๑๕๔ โดยภาพรวม $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๙๓ เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ขั้นตอนที่มีความต้องการจำเป็น ที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ ขั้นเตรียมการ (๐.๒๕๙) ลำดับที่ ๒ คือ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ (๐.๒๕๔) ลำดับที่ ๓ คือ ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง (๐.๒๔๑) ลำดับที่ ๔ คือ ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด (๐.๒๑๕) ลำดับที่ ๕ คือ ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา (๐.๒๐๙) และลำดับที่ ๖ ลำดับสุดท้าย คือ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ (๐.๑๕๔) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๕ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๑๔๔	๓.๓๔๓	๐.๒๔๐	๘
๒. มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๓๓	๓.๑๓๘	๐.๒๘๖	๓
๓. มีพระภิกษุหรือผู้รู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธเป็นที่ปรึกษา	๔.๓๐๔	๓.๓๙๘	๐.๒๖๗	๖
๔. มีศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่รับผิดชอบโรงเรียนวิถีพุทธของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๑๓๘	๓.๒๔๓	๐.๒๗๖	๕
๕. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ	๓.๙๔๕	๒.๘๐๗	๐.๔๐๖	๑
๖. มีแหล่งข้อมูลเอกสาร หรือ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๘๘	๓.๓๔๘	๐.๒๒๑	๑๐
๗. มีการวิเคราะห์จุดเน้นหรือรูปแบบรายละเอียดโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	๓.๙๘๙	๓.๑๘๒	๐.๒๕๔	๗
๘. มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนงานในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจนในแผนระยะยาว ๓ - ๕ ปี และในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	๔.๑๒๒	๓.๒๒๗	๐.๒๗๘	๔
๙. มีประชุมชี้แจง/ประชุมสัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน	๔.๐๓๙	๓.๑๐๕	๐.๓๐๑	๒
๑๐. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู ผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาผู้เรียนตามวิถีชาวพุทธ	๔.๒๔๙	๓.๗๓๕	๐.๑๓๘	๑๑

ตารางที่ ๔.๒๕ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นเตรียมการ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑๑. มีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น	๔.๑๒๒	๓.๓๖๕	๐.๒๒๕	๙
รวม	**๔.๑๐๗**	**๓.๒๖๓**	**๐.๒๕๙**	

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง ๐.๔๐๖ – ๐.๑๓๘ โดยภาพรวม $PNI_{Modified}$ = ๐.๒๕๙ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็น ที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ (๐.๔๐๖) ลำดับที่ ๒ คือ มีประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน (๐.๓๐๑) และลำดับที่ ๓ คือ มีการมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ (๐.๒๘๖)

ตารางที่ ๔.๒๖ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นจัดสภาพและองค์ประกอบ โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นจัดสภาพและองค์ประกอบ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๒ ขั้นจัดสภาพและองค์ประกอบ				
๒.๑ ด้านจัดกายภาพ	๔.๔๓๓	๓.๘๔๗	๐.๑๕๓	๒
๒.๒ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	๔.๔๔๔	๓.๙๔๗	๐.๑๒๖	๓
๒.๓ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	๔.๒๖๐	๓.๖๑๕	๐.๑๗๙	๑
๒.๔ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	๔.๔๐๗	๓.๘๒๓	๐.๑๕๓	๒
รวม	**๔.๓๖๙**	**๓.๗๘๘**	**๐.๑๕๔**	

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นจัดสภาพและองค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกด้าน

$PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง ๐.๑๗๙ – ๐.๑๒๖ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๕๔ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน (๐.๑๗๙) ลำดับที่ ๒ คือ ด้านจัดกายภาพและด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ (๐.๑๕๓) และลำดับที่ ๓ คือ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต (๐.๑๒๖)

ตารางที่ ๔.๒๗ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านกายภาพ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย	๔.๕๐๘	๔.๐๒๒	๐.๑๒๑	๓
๒. มีพระพุทธรูปหน้าบริเวณโรงเรียน และพระพุทธรูปประจำห้องเรียนทุกห้องเรียนอย่างเด่นชัด	๔.๖๑๙	๔.๑๙๓	๐.๑๐๒	๔
๓. มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา	๔.๓๔๓	๓.๕๙๗	๐.๒๐๘	๑
๔. มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน	๔.๒๖๐	๓.๕๗๕	๐.๑๙๒	๒
รวม	**๔.๔๓๓**	**๓.๘๔๗**	**๐.๑๕๓**	

จากตารางที่ ๔.๒๗ ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๐๘ – ๐.๑๐๒ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๕๓ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา (๐.๒๐๘) ลำดับที่ ๒ คือ มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน (๐.๑๙๒) และลำดับที่ ๓ คือ มีการจัดอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมและตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย (๐.๑๒๑)

ตารางที่ ๔.๒๘ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน ในชั้นเรียน หรือกิจกรรมหน้าเสาธง	๔.๖๕๒	๔.๓๖๕	๐.๐๖๖	๙
๒. มีกิจกรรมฝึกสติ/ฝึกสมาธิในรูปแบบต่าง ๆ หรือท่องอาขยาน เป็นประจำวันหรือก่อนเข้าเรียน	๔.๕๗๕	๔.๑๖๖	๐.๐๙๙	๗
๓. มีกิจกรรมสมาทานศีล รักษาศีล ๕ เป็นนิจ	๔.๓๘๗	๓.๘๗๓	๐.๑๓๓	๔
๔. มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ”	๔.๓๖๕	๓.๗๒๔	๐.๑๗๓	๒
๕. มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนไม่รับประทานอาหารขยะทั้งในและนอกโรงเรียน	๔.๔๒๐	๓.๙๑๒	๐.๑๓๐	๕
๖. มีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัด ออม ถนอมใช้เงิน และสิ่งของ	๔.๕๑๙	๔.๐๙๙	๐.๑๐๓	๖
๗. มีกิจกรรมข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันทุกห้องเรียน โดยให้นักเรียนเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน	๔.๕๐๓	๔.๑๒๗	๐.๐๙๒	๘
๘. มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา	๔.๒๙๓	๓.๕๒๕	๐.๒๑๘	๑
๙. มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น	๔.๒๘๒	๓.๗๒๙	๐.๑๔๙	๓
รวม	**๔.๔๔๔**	**๓.๙๔๗**	**๐.๑๒๖**	

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๑๘ –

๐.๐๖๖ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๒๖ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา (๐.๒๑๘) ลำดับที่ ๒ คือ มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทานอาหาร “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ (๐.๑๗๓) และลำดับที่ ๓ คือ มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น (๐.๑๔๙)

ตารางที่ ๔.๒๙ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการพุทธธรรมในการเรียนรู้และปฏิบัติในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน	๔.๑๘๒	๓.๔๙๗	๐.๑๙๖	๔
๒. มีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์ในการสอนที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา	๔.๑๘๒	๓.๕๗๕	๐.๑๗๐	๙
๓. มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) ศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P)	๔.๑๓๘	๓.๔๔๒	๐.๒๐๓	๓
๔. มีการจัดการเรียนรู้โดยนำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิดหรือเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้ การปฏิบัติหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่หลักธรรมในการพัฒนาตนและผู้อื่น	๔.๑๖๖	๓.๕๑๙	๐.๑๘๔	๖
๕. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น”	๔.๒๒๗	๓.๖๐๒	๐.๑๗๔	๘
๖. มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๔.๑๔๙	๓.๓๖๕	๐.๒๓๓	๑

ตารางที่ ๔.๒๙ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๗. มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่าย ทุกวัน	๔.๑๘๘	๓.๔๖๔	๐.๒๐๙	๒
๘. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้ไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและใช้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้	๔.๒๘๙	๓.๖๑๙	๐.๑๘๖	๕
๗. มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่าย ทุกวัน	๔.๑๘๘	๓.๔๖๔	๐.๒๐๙	๒
๘. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้ไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและใช้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้	๔.๒๘๙	๓.๖๑๙	๐.๑๘๖	๕
๙. มีการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๔.๓๔๓	๓.๖๙๑	๐.๑๗๗	๗
๑๐. มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนธรรมะและสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๔.๔๖๔	๓.๙๖๗	๐.๑๒๖	๑๑
๑๑. มีการนิมนต์พระมาสอนสาระพระพุทธศาสนาและกิจกรรมสำคัญทางศาสนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๕๓๖	๔.๐๒๒	๐.๑๒๘	๑๐
รวม	**๔.๒๖๐**	**๓.๖๑๕**	**๐.๑๗๙**	

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านหลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๓๓ – ๐.๑๒๖ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๗๙ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (๐.๒๓๓) ลำดับที่ ๒ คือ มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิต เจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียน เช้า - บ่าย ทุกวัน (๐.๒๐๙) และลำดับที่ ๓ คือ มีแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธ

ทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) (๐.๒๐๓)

ตารางที่ ๔.๓๐ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก	๔.๑๔๔	๓.๓๕๔	๐.๒๓๖	๑
๒. มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง	๔.๔๐๓	๓.๗๗๙	๐.๑๖๖	๒
๓. มีกิจกรรมที่แสดงถึงความมีเมตตา กรุณาต่อกัน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชน เช่น การไม่ดุด่านักเรียน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และการบริจาคสิ่งของเหลือใช้ เป็นต้น	๔.๔๕๓	๓.๙๑๒	๐.๑๓๙	๕
๔. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารในลักษณะ “ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม”	๔.๖๐๒	๔.๑๑๖	๐.๑๑๘	๖
๕. มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี	๔.๔๐๓	๓.๘๐๗	๐.๑๕๗	๓
๖. มีกิจกรรมบันทึกและยกย่องการทำความดี/การปฏิบัติธรรม/มีสมุดบันทึกความดี	๔.๔๓๑	๓.๘๓๔	๐.๑๕๖	๔
๗. มีกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ครู นักเรียน ลด ละ เลิกอบายมุข และไม่มีสิ่งเสพติดในโรงเรียน	๔.๔๑๔	๓.๙๖๑	๐.๑๑๕	๗
รวม	**๔.๔๐๗**	**๓.๘๒๓**	**๐.๑๕๓**	

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๓๖ – ๐.๑๑๕ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๑๕๓ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก (๐.๒๓๖) ลำดับที่ ๒ คือ

มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง (๐.๑๖๖) และลำดับที่ ๓ คือ มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี (๐.๑๕๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๑ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลกรตามระบบไตรสิกขา โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริงแก่ผู้เรียนในด้าน “การกิน อยู่ ดู ฟังเป็น”	๔.๓๔๘	๓.๗๙๖	๐.๑๔๕	๕
๒. มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติธรรมประจำวันเพื่อพัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม ลด ละ เลิก อบายมุข ถือศีล ๕ เป็นนิจ และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์	๔.๓๔๓	๓.๘๐๑	๐.๑๔๓	๖
๓. มีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๔.๐๖๑	๓.๒๔๓	๐.๒๕๓	๓
๔. มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย	๔.๐๐๐	๓.๑๘๘	๐.๒๕๕	๒
๕. มีการจัดกิจกรรมให้ครูไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดพร้อมผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	๔.๒๙๘	๓.๖๕๒	๐.๑๗๗	๔
๖. มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง	๓.๙๘๙	๓.๐๔๔	๐.๓๑๑	๑
รวม	**๔.๑๗๓**	**๓.๔๕๔**	**๐.๒๐๙**	

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๓๑๑ – ๐.๑๔๓ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๒๐๙ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง (๐.๓๑๑) ลำดับที่ ๒ คือ มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย (๐.๒๕๕) และลำดับที่ ๓ คือ มีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (๐.๒๕๓)

ตารางที่ ๔.๓๒ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นดูแลและสนับสนุนใกล้ชิด	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๔๔	๓.๒๒๗	๐.๒๕๔	๒
๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน	๔.๐๔๔	๓.๑๓๘	๐.๒๘๙	๑
๓. มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ	๔.๐๘๘	๓.๒๙๘	๐.๒๔๐	๓
๔. มีการให้คำปรึกษา ชี้แนะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ	๔.๐๙๙	๓.๔๒๕	๐.๑๙๗	๔
๕. มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากร ข้อมูลและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างราบรื่น	๔.๑๔๔	๓.๕๑๔	๐.๑๘๐	๕
๖. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม	๔.๑๙๓	๓.๖๖๓	๐.๑๔๕	๖
รวม	**๔.๑๐๒**	**๓.๓๗๘**	**๐.๒๑๕**	

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๘๙ – ๐.๑๔๕ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๒๑๕ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน (๐.๒๘๙) ลำดับที่ ๒ คือ มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ (๐.๒๕๔) และลำดับที่ ๓ คือ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผล การพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ (๐.๒๔๐)

ตารางที่ ๔.๓๓ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๔.๐๙๔	๓.๒๑๕	๐.๒๗๔	๑
๒. นำผลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลและการทบทวนหลังปฏิบัติงาน มาใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง	๔.๑๔๕	๓.๔๕๙	๐.๑๙๙	๔
๓. จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ สู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน	๔.๑๙๓	๓.๓๓๑	๐.๒๕๙	๒
๔. มีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	๔.๑๔๔	๓.๓๕๔	๐.๒๓๖	๓
รวม	**๔.๑๔๔**	**๓.๓๔๐**	**๐.๒๔๑**	

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๗๔ – ๐.๑๙๙ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๒๔๑ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ (๐.๒๗๔) ลำดับที่ ๒ คือ มีการจัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ

สู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน (๐.๒๕๙) และลำดับที่ ๓ คือ มีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (๐.๒๓๖)

ตารางที่ ๔.๓๔ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ โดยภาพรวม และรายกิจกรรม

กิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม	๔.๐๙๙	๓.๒๒๗	๐.๒๗๑	๒
๒. มีการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๓.๙๘๙	๓.๒๑๐	๐.๒๔๓	๔
๓. มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง/พัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนต่อไป	๔.๑๑๐	๓.๓๓๗	๐.๒๓๒	๕
๔. มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ	๔.๑๑๐	๓.๒๙๓	๐.๒๔๙	๓
๕. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์	๔.๐๐๐	๓.๑๓๓	๐.๒๗๗	๑
รวม	**๔.๐๖๒**	**๓.๒๔๐**	**๐.๒๕๔**	

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกกิจกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง ๐.๒๗๗ – ๐.๒๓๒ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ = ๐.๒๕๔ กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คือ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ

อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์ (๐.๒๗๗) ลำดับที่ ๒ คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม (๐.๒๗๑) และลำดับที่ ๓ มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ (๐.๒๔๙)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความต้องการจำเป็นใน ๓ ลำดับแรกของแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธทั้ง ๖ ขั้นตอน จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมทั้งหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ดังปรากฏตามตาราง ๔.๓๕ – ๔.๖๑

๔.๓.๑ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ดังตารางที่ ๔.๓๕ – ๔.๓๗

ตารางที่ ๔.๓๕ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นเตรียมการ ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๑ “หากท่านมีการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. ประชุมวางแผนการศึกษาดูงาน จัดทำโครงการศึกษาดูงานจัดสรรงบประมาณ แต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการศึกษาดูงาน เตรียมข้อมูลที่จะไปศึกษาดูงาน ศึกษารายละเอียดการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนตนศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบ และจัดทำคู่มือการศึกษาดูงาน เป็นต้น	๘	๕.๙๗

ตารางที่ ๔.๓๕ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๒. กำหนดจุดประสงค์ของการศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ เพื่อออกแบบแนวทางในการพัฒนาครู นำงานที่ประสบผลสำเร็จมาใช้กับโรงเรียนและเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และกระตุ้นให้นำผลการศึกษาดูงานมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในงานของตัวเอง ตลอดจนเพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนโรงเรียนวิถีพุทธต่อไป	๒๒	๑๖.๔๒
	๓. ศึกษาสถานที่ศึกษาดูงาน สำรวจข้อมูลโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เลือกสถานที่ศึกษาดูงาน กำหนดเป็นเป้าหมายของการศึกษาดูงาน ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่จะศึกษาดูงาน	๑๗	๑๒.๖๘
	๔. จัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้องที่จะไปศึกษาดูงานแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การไปศึกษาดูงานและสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับ ให้ความรู้ในการศึกษาดูงานที่ถูกต้อง ให้ศึกษาวีดีทัศน์เกี่ยวกับกิจกรรมโรงเรียนที่จะไปศึกษาดูงาน วางแผนแบ่งงานรับผิดชอบศึกษาดูงาน สร้างข้อตกลงและนัดหมายการศึกษาดูงาน	๑๓	๙.๗๐
	๕. ในการวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบศึกษาดูงานนั้น มีการมอบหมายให้บุคลากรแต่ละคน ศึกษาเจาะลึกในแต่ละงานแต่ละกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบ	๒๔	๑๗.๙๑
	๖. พาครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ เป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาอย่างแท้จริง มีการปฏิบัติเป็นประจำวัน มีการจัดการเรียนการสอนจริงในวันศึกษาดูงาน ครูที่ไปศึกษาดูงาน มีการบันทึกจดจำ และมีการ	๒๕	๑๘.๖๖

ตารางที่ ๔.๓๕ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูของโรงเรียนที่ไปศึกษาดูงานในประเด็นที่ได้รับมอบหมาย และอาจมีการทำข้อตกลงร่วมกันเป็นโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องในการช่วยกันพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน		
	๗. ภายหลังการศึกษาดูงาน จัดให้มีการประชุมเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานมาพัฒนาต่อยอดและนำมาเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ได้จริงในโรงเรียน ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนของตนตลอดจนระดมความคิดสิ่งที่จะนำมาพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จ	๒๕	๑๘.๖๖
	รวม	**๑๓๔**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๓๕ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรมีการประชุมวางแผนการศึกษาดูงาน จัดทำโครงการศึกษาดูงาน จัดสรรงบประมาณ แต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการศึกษาดูงาน เตรียมข้อมูลที่จะไปศึกษาดูงาน อาทิ ศึกษารายละเอียดการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนตน การศึกษาปัญหาอุปสรรคที่พบ และจัดทำคู่มือการศึกษาดูงาน เป็นต้น มีการศึกษาสถานที่ศึกษาดูงาน สำรวจข้อมูลโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เลือกสถานที่ศึกษาดูงาน กำหนดเป็นเป้าหมายของการศึกษาดูงาน ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่จะศึกษาดูงาน มีการจัดประชุมคณะครูและผู้เกี่ยวข้องที่จะไปศึกษาดูงาน แจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การไปศึกษาดูงานและสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับ ให้ความรู้ครูในการศึกษาดูงานที่ถูกต้อง ให้ศึกษาวีดิทัศน์เกี่ยวกับกิจกรรมโรงเรียนที่จะไปศึกษาดูงาน และร่วมกันกำหนดเป้าหมายการศึกษาดูงาน วางแผนแบ่งงานรับผิดชอบสร้างข้อตกลงและนัดหมายการศึกษาดูงาน พาครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จเป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาอย่างแท้จริง มีการปฏิบัติเป็นประจำวัน มีการจัดการเรียนการสอนจริงในวันศึกษาดูงาน ครูที่ไปศึกษาดูงาน มีการบันทึก จดจำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูของโรงเรียนที่ไป

ศึกษาดูงานในประเด็นที่ได้รับมอบหมายและอาจมีการทำข้อตกลงร่วมกันเป็นโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องในการช่วยกันพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน ภายหลังการศึกษาดูงานควรจัดให้มีการประชุมเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นการนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานมาพัฒนาต่อยอดและนำมาเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ได้จริงในโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนของตน ตลอดจนระดมความคิดสิ่งที่จะนำมาพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ประสบความสำเร็จ

ตารางที่ ๔.๓๖ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นตรียมการ ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๒ “หากท่านมีการประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้เข้า ใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดการประชุมชี้แจง/สัมมนา ผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน มีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้		
	๑. จัดทำโครงการประชุมสัมมนา สนับสนุนงบประมาณแต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนา ประชุมคณะกรรมการ และคณะครูวางแผนจัดประชุมสัมมนามีคำสั่งมอบหมายให้คณะครูดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน มอบหมายภารกิจให้ผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมโดยจัดบุคลากรอย่างเหมาะสม และใช้ภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินการ	๒๒	๑๖.๖๗
	๒. จัดเตรียมการจัดประชุมสัมมนา กำหนดเป้าหมายการประชุม ร่วมกันคัดเลือกหัวเรื่องเนื้อหาการประชุมมอบหมายผู้รับผิดชอบ จัดทำกำหนดการประชุมนัดหมายประสานเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าประชุมสัมมนาประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ประสานเชิญวิทยากร มีการ	๒๗	๒๐.๔๕

ตารางที่ ๔.๓๖ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	จัดเตรียมความพร้อมสถานที่ สื่อ เอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ศึกษาความรู้สิ่งที่จะชี้แจงให้เข้าใจ เตรียมแนวทางการจัดกิจกรรมนำสู่เป้าหมายเตรียมจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูล/ตอบคำถาม/เชิญชวนผู้เข้าประชุม		
	๒. จัดเตรียมการจัดประชุมสัมมนา กำหนดเป้าหมายการประชุม ร่วมกันคัดเลือกหัวเรื่องเนื้อหาการประชุมมอบหมายผู้รับผิดชอบจัดทำกำหนดการประชุมนัดหมายประสานเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าประชุมสัมมนาประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ประสานเชิญวิทยากรจัดเตรียมความพร้อมสถานที่สื่อ เอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ศึกษาความรู้สิ่งที่จะชี้แจงให้เข้าใจ เตรียมแนวทางการจัดกิจกรรมนำสู่เป้าหมายเตรียมจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูล/ตอบคำถาม/เชิญชวนผู้เข้าประชุม	๒๗	๒๐.๔๕
	๓. จัดประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ชุมชน เจ้าอาวาสหรือพระภิกษุของวัดในชุมชน ชี้แจงสภาพปัญหา และแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินโครงการวิถีพุทธของโรงเรียน และเพื่อระดมความคิด ข้อเสนอแนะทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธจากผู้เข้าประชุมสัมมนา	๓๙	๒๙.๕๕
	๔. จัดกิจกรรมการประชุมกลุ่มใหญ่ร่วมกันเชิญวิทยากรบรรยายให้ความรู้วิถีพุทธ สร้างความเข้าใจการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ตรงกัน แจกเอกสารประกอบการบรรยาย ให้ชมวีดิทัศน์โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จชวน	๓๐	๒๒.๗๓

ตารางที่ ๔.๓๖ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	คุยขอให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดหาแนวทางพัฒนาร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เสนอผลต่อที่ประชุมใหญ่		
	๕. สรุปองค์ความรู้จากการประชุม เป็นทิศทางการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียน และนำเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนต่อไป	๑๐	๗.๕๗
	๖. ประเมินผลการจัดประชุมสัมมนา	๔	๓.๐๓
	รวม	**๑๓๒**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๓๖ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการประชุมชี้แจง/สัมมนาผู้มีส่วนสนับสนุนและเกี่ยวข้อง อาทิ คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เข้าใจแนวทางการพัฒนา/ทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดทำโครงการประชุมสัมมนา สนับสนุนงบประมาณแต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมสัมมนา ประชุมคณะกรรมการ และคณะครูวางแผนจัดประชุมสัมมนา มีคำสั่งมอบหมายให้คณะครูดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน มอบหมายภารกิจให้ผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมโดยจัดบุคลากรอย่างเหมาะสม และใช้ภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินการจัดเตรียมการจัดประชุมสัมมนา กำหนดเป้าหมายการประชุม ร่วมกันคัดเลือกหัวเรื่องเนื้อหาการประชุมมอบหมายผู้รับผิดชอบ จัดทำกำหนดการประชุม นัดหมาย ประสานเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าประชุมสัมมนาประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ประสานเชิญวิทยากรจัดเตรียมความพร้อมสถานที่ สื่อ เอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ศึกษาความรู้สิ่งที่จะชี้แจงให้เข้าใจ เตรียมแนวทางการจัดกิจกรรมนำสู่เป้าหมายเตรียมจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูล/ตอบคำถาม/เชิญชวนผู้เข้าประชุม และจัดประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ชุมชน เจ้าอาวาสหรือพระภิกษุของวัดในชุมชน ชี้แจงสภาพปัญหา และแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินโครงการวิถีพุทธของโรงเรียน และเพื่อระดมความคิด ข้อเสนอแนะทิศทางความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธจากผู้เข้าประชุมสัมมนา โดยจัดกิจกรรมการประชุมกลุ่มใหญ่ร่วมกัน เชิญวิทยากรบรรยายให้ความรู้

วิถีพุทธ สร้างความเข้าใจการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้ตรงกัน แจกเอกสารประกอบการบรรยาย ให้ชมวีดิทัศน์โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ชวนคุย ขอให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดหาแนวทางพัฒนาร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เสนอผลต่อที่ประชุมใหญ่ สรุปองค์ความรู้จากการประชุมนำเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธและมีการประเมินผลการจัดประชุมสัมมนา

ตารางที่ ๔.๓๗ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นตรียมการความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๓ “หากท่านมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธมีแนวทางการในการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ประชุมวางแผนเตรียมการประชุม มอบหมายผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน กำหนดวันเวลา สถานที่ประชุม จัดทำวาระการประชุม หนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าประชุม เชิญวิทยากร หรือมอบหมายผู้ชี้แจงเรื่องโรงเรียนวิถีพุทธและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ และจัดเตรียมสื่อและเอกสารที่ใช้ในการประชุม	๗๗	๔๒.๕๔
	๒. จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ และเรื่องอื่น ๆ อาทิ สรุปเรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ ความสำคัญของโรงเรียนวิถีพุทธ ผลการดำเนินงานและกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ เป้าหมายคุณภาพนักเรียน การพัฒนาครู กระบวนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ จุดเด่น จุดด้อยต่าง ๆ เป็นต้น	๓๑	๑๗.๑๓

ตารางที่ ๔.๓๗ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๓. ในการประชุม มีการเชิญวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ ให้ชมวีดิทัศน์โรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และนอกจากนี้ยังมีการเชิญให้คณะกรรมการสถานศึกษาไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จพร้อมกับคณะครู	๗	๓.๘๗
	๔. มีการขอให้ที่ประชุมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเพิ่มเติมตลอดจนขอให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการ	๓๗	๒๐.๔๔
	๕. มีการสรุปผลการประชุม/องค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมและจัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา	๑๔	๗.๗๓
	๖. มีการนำผลการประชุมแจ้งให้คณะครูทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๑๕	๘.๒๙
	รวม	**๑๘๑**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๓๗ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นเตรียมการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมวางแผนเตรียมการประชุม มอบหมายผู้รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน กำหนดวัน เวลา สถานที่ประชุม จัดทำวาระการประชุม หนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าประชุม เชิญวิทยากร หรือมอบหมายผู้ชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ และจัดเตรียมสื่อและเอกสารที่ใช้ในการประชุม และในการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธนั้นอาจให้รับทราบเรื่องอื่น ๆ อาทิ สรุปเรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ ความสำคัญของโรงเรียนวิถีพุทธ ผลการดำเนินงานและกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ เป้าหมายคุณภาพนักเรียน การพัฒนาครู กระบวนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ จุดเด่นจุดด้อยต่าง ๆ เป็นต้น

และในการประชุม ควรมีการเชิญวิทยากรให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ ให้ชมวีดิทัศน์โรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ/มีการเชิญให้คณะกรรมการสถานศึกษาไปศึกษาดูงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จพร้อมกับคณะครู และควรมีการขอให้ที่ประชุมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเพิ่มเติม ตลอดจนขอให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการด้วย ควรมีการสรุปผลการประชุม/องค์ความรู้ที่ได้จากการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการนำผลการประชุมแจ้งให้คณะครูทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ

๔.๓.๒ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ดังตารางที่ ๔.๓๘ – ๔.๔๙

ตารางที่ ๔.๓๘ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกายภาพ ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๑ “หากท่านจัดให้มีห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรมและบริหารจิตเจริญปัญญา ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการ จัดให้มีห้องพระพุทธศาสนา หรือลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. จัดห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรมสำหรับเป็นสัดส่วน สภาพแวดล้อมร่มรื่น ตกแต่งให้เป็นธรรมชาติ และมีความสะอาดอยู่เสมอ	๑๙	๒๒.๘๙
	๒. มีการประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณ พัฒนาสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียน และกำหนดผู้รับผิดชอบด้านการพัฒนาสภาพ โดยมีผู้บริหาร หรือผู้ให้การสนับสนุน เป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน	๑๖	๑๙.๒๘
	๓. มีผู้รับผิดชอบดูแลทำความสะอาด และสร้างการมีส่วนร่วม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดูแลรักษา ร่วมกันทำความสะอาด	๔	๔.๘๒
	๔. มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการจัดกิจกรรมบริหารจิตเจริญปัญญา เช่น นิมนต์พระมาสอนและจัดกิจกรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกวัน เป็นต้น	๒๕	๓๐.๑๒

ตารางที่ ๔.๓๘ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๕. ส่งเสริมให้ครูใช้ประโยชน์ห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรมอย่างคุ้มค่า ต่อเนื่อง โดยมีข้อตกลงการใช้อย่างเหมาะสม	๑๔	๑๖.๘๗
	๖. มีการนิเทศ ติดตามกำกับการใช้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๕	๖.๐๒
	รวม	**๘๓**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๓๘ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการจัดให้มีห้องพระพุทธศาสนา/ลานธรรมสำหรับศึกษาพุทธธรรม และบริหารจิตเจริญปัญญา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรมีการประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณพัฒนาสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียน กำหนดผู้รับผิดชอบด้านการพัฒนาสภาพ โดยมีผู้บริหาร หรือผู้ให้การสนับสนุน เป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบดูแลทำความสะอาด และสร้างการมีส่วนร่วม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดูแลรักษา ร่วมกันทำความสะอาด มีการจัดห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรมให้เป็นสัดส่วน สภาพแวดล้อม ร่มรื่น ตกแต่งให้เป็นธรรมชาติ และมีความสะอาดอยู่เสมอ พร้อมทั้งมีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการจัดกิจกรรมบริหารจิตเจริญปัญญา เช่น นิมนต์พระมาสอนและจัดกิจกรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิทุกวัน เป็นต้น และส่งเสริมให้ครูใช้ประโยชน์ห้องพระพุทธศาสนาหรือลานธรรมอย่างคุ้มค่า ต่อเนื่อง โดยมีข้อตกลงการใช้อย่างเหมาะสม มีการนิเทศ ติดตามกำกับการใช้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางที่ ๔.๓๙ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรมพระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกายภาพ ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๒ “หากท่าน จัดให้มีป้ายนิเทศ / ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาข้อมูล คัดเลือก จัดทำ ติดตกแต่ง และปรับปรุงอยู่เสมอ โดยเลือกความหมายที่สอดคล้องกับชีวิตผู้ทำ โรงเรียนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้ผู้เรียน และให้ผู้ปกครองได้เลือกข้อความที่ต้องการได้	๑๖	๒๐.๒๕
	๒. มีการประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ คัดเลือกจัดทำป้ายติดตามอาคารต่าง ๆ ต้นไม้ ลานธรรม สถานที่พักผ่อน และมอบหมายบุคลากรรับผิดชอบในการใช้ประโยชน์ โดยผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงาน	๑๘	๒๒.๗๙
	๓. จัดให้มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/พุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามสถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนในจุดที่นักเรียนหรือผู้ปกครองมองเห็นได้ชัดเจน ตามแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน (โรงเรียนพูดได้) ต้นไม้ (เป็นต้นไม้สอนธรรม/ต้นไม้พูดได้) อาคารเรียน ทางเดิน สวนหย่อม ลานธรรม มุมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นต้น	๘	๑๐.๑๓
	๔. ในการจัดทำให้ใช้วัสดุในท้องถิ่น และให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่า มีความสวยงามหลากหลาย ใช้วัสดุที่แตกต่าง หรือจ้างร้านพิมพ์	๔	๕.๐๖
	๕. จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายจากป้ายต่าง ๆ และนำไปประยุกต์ใช้จริงในชีวิต	๒๙	๓๖.๗๑

ตารางที่ ๔.๓๙ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	เช่น การอบรมประจำสัปดาห์อธิบายความหมายและแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตจริง/ให้นักเรียนนำเสนอคติธรรมจากป้ายต่าง ๆ หรือฝึกอ่านพุทธศาสนสุภาษิตหน้าเสาธงทุกเช้า/กิจกรรมต้นไม้คุณธรรม/บูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ/กิจกรรมฝึกอ่านป้ายต่าง ๆ / กิจกรรมประกวด แข่งขัน เป็นต้น ๖. มีการติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินความคิดเห็นและพฤติกรรมนักเรียน และนำผลไปปรับปรุงแก้ไข/พัฒนา	๔	๕.๐๖
	รวม	**๗๙**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๓๙ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดให้มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/มีพุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรมีการประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ คัดเลือกจัดทำป้ายติดตามอาคารต่าง ๆ ต้นไม้ ลานธรรม สถานที่พักผ่อน และมอบหมายบุคลากรรับผิดชอบในการใช้ประโยชน์ โดยผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาข้อมูล คัดเลือก จัดทำ ติด ตกแต่ง และปรับปรุงอยู่เสมอ โดยเลือกความหมายที่สอดคล้องกับชีวิตผู้ทำ และให้ผู้ปกครองได้เลือกข้อความที่ต้องการได้ โรงเรียนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้ผู้เรียน ในการจัดทำให้ใช้วัสดุในท้องถิ่น และให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่า มีความสวยงามหลากหลาย ใช้วัสดุที่แตกต่าง หรือจ้างร้านพิมพ์ จัดให้มีป้ายนิเทศ/ป้ายคุณธรรม/พุทธศาสนสุภาษิต/วาทธรรม/พระราชดำรัสติดตามสถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนในจุดที่นักเรียนหรือผู้ปกครองมองเห็นได้ชัดเจน ตามแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน (โรงเรียนพูดได้) ต้นไม้ (เป็นต้นไม้สอนธรรม/ต้นไม้พูดได้) อาคารเรียน ทางเดิน สวนหย่อม ลานธรรม มุมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายจากป้ายต่าง ๆ และนำไปประยุกต์ใช้จริงในชีวิต เช่น การอบรมประจำสัปดาห์อธิบายความหมาย และแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตจริง/ให้นักเรียนนำเสนอคติธรรมจากป้ายต่าง ๆ หรือฝึกอ่านพุทธศาสนสุภาษิตหน้าเสาธงทุกเช้า/กิจกรรมต้นไม้คุณธรรม/บูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ/กิจกรรมฝึกอ่านป้ายต่าง ๆ/กิจกรรมประกวด แข่งขัน เป็นต้น และมีการติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินความคิดเห็นและพฤติกรรมนักเรียน และนำผลไปปรับปรุงแก้ไข/พัฒนา

ตารางที่ ๔.๔๐ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดกายภาพ ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๓ “หากท่านมีการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่ม ปลอดภัย ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย” มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้		
	๑. จัดทำโครงการ สนับสนุนงบประมาณ มอบหมายให้ทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมวางแผนดำเนินงาน ร่วมกันออกแบบวางแผนปรับปรุงและร่วมมือพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ	๒๒	๓๑.๔๓
	๒. จัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้ชิดธรรมชาติ ปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นจัดที่นั่งให้นักเรียนพักผ่อน ปรับปรุงภูมิทัศน์ตลอดเวลาเพื่อให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม สงบ ปลอดภัย ปลอดโปร่ง เอื้อต่อการเรียนรู้	๑๑	๑๕.๗๒
	๓. จัดอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมให้เป็นสัดส่วน สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย และจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีสภาพพร้อมใช้ ให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าดู น่าศึกษา	๕	๗.๑๔
	๔. ร่วมกันดูแลรักษาความสะอาด แบ่งเขตความรับผิดชอบให้ครูและนักเรียนร่วมรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันดูแลต้นไม้ในเขตที่รับผิดชอบ ทำงานเป็นทีม ฝึกภาวะผู้นำผู้ตาม	๑๗	๒๔.๒๙
	๕. มีการประชุมคณะทำงานก่อนเริ่มงาน และประชุมต่อเนื่องเดือนละ ๑ – ๒ ครั้ง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมประสานผู้เกี่ยวข้องขอความร่วมมือพัฒนาสถานที่จากหน่วยงานอื่น พร้อมทั้งระดมทุนจากทุกภาคส่วน	๔	๕.๗๑

ตารางที่ ๔.๔๐ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๖. มีการอำนวยการให้ใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ และ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างคุ้มค่า และมีการนิเทศ ติดตามดูแลอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เป็นประจำทุกวัน	๖	๘.๕๗
	๗. มีการสรุป ประเมินผล ให้ครู หัวหน้ากลุ่ม ประเมินภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และมีการยกย่องชมเชย	๕	๗.๑๔
	รวม	**๗๐**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๐ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกายภาพ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้เป็นธรรมชาติ สะอาด สงบ ร่มรื่น ปลอดภัย มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดทำโครงการ สนับสนุนงบประมาณ มีการประชุมคณะทำงานก่อนเริ่มงาน และประชุมต่อเนื่องเดือนละ ๑ - ๒ ครั้ง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมประสานผู้เกี่ยวข้องขอความร่วมมือพัฒนาสถานที่จากหน่วยงานอื่น พร้อมทั้งระดมทุนจากทุกภาคส่วน มอบหมายให้ทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินงาน ร่วมกันออกแบบวางแผนปรับปรุง และร่วมมือพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ จัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้ชิด ธรรมชาติ ปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น จัดที่นั่งให้นักเรียนพักผ่อน ปรับปรุงภูมิทัศน์ตลอดเวลาเพื่อให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม สงบ ปลอดภัย ปลอดโปร่ง เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมให้เป็นสัดส่วน สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย และจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีสภาพพร้อมใช้ ให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าดู น่าศึกษา และมีการร่วมกันดูแลรักษาความสะอาด แบ่งเขตความรับผิดชอบให้ครูและนักเรียน ร่วมรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันดูแลต้นไม้ในเขตที่รับผิดชอบ ทำงานเป็นทีม ฝึกภาวะผู้นำผู้ตาม มีการอำนวยการให้ใช้ประโยชน์อาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างคุ้มค่า และมีการนิเทศ ติดตามดูแลอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เป็นประจำทุกวัน มีการสรุปประเมินผล ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และมีการยกย่อง ชมเชย

ตารางที่ ๔.๔๑ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็นฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูน แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ให้ความรู้ ชี้แนะนักเรียน จัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนดูเป็น ฟังเป็น อาทิ หลังดูโทรทัศน์ด้วยกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยนำสนทนาพูดคุยแยกแยะว่าได้เรียนรู้สิ่งใดเป็นประโยชน์ - ไม่เป็นประโยชน์ กุศล - อกุศล ควรมีท่าทีต่อเนื่องที่ได้รู้ทั้งสองด้านอย่างไรบนความเข้าใจของนักเรียน และชี้แนะไปในแนวทางที่ถูกต้องให้นำไปทดลองและประเมินด้วยตนเอง	๑๙	๓๘.๗๘
	๒. พัฒนาผู้เรียนด้วยระบบไตรสิกขา และบูรณาการในแผนการสอนทุกกลุ่มสาระ	๗	๑๔.๒๘
	๓. สอนเรื่องคุณค่าแท้ - คุณค่าเทียม และให้นักเรียนฝึกคิดอย่างมีสติ มีเหตุผลอยู่เสมอ อีกทั้งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะประโยชน์ - โทษของสื่อ ฝึกตั้งคำถามให้นักเรียนตอบภายหลังการใช้การดูสื่อ “ดูเพื่ออะไร ได้อะไร เป็นประโยชน์หรือไม่ จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร”แล้วนำคำตอบมาหลอมรวมความคิดเพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้นอีก	๑๐	๒๐.๔๑
	๔. มีการวางแผนดำเนินกิจกรรม และการกำหนดข้อตกลงในการใช้สื่อที่ถูกต้องเพียงพอเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทสังคม เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	๙	๑๘.๓๗

ตารางที่ ๔.๔๑ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๕. มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมฝึกการดูเป็น ฟังเป็น ครูสังเกตสอดส่องการปฏิบัติการการดูการฟังของนักเรียน สรุปประเด็นผลพฤติกรรมนักเรียนด้านการดูเป็นฟังเป็นทุกภาคเรียน	๔	๘.๑๖
	รวม	**๔๙**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๑ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมฝึก “การดูเป็น ฟังเป็น” ในการดูโทรทัศน์ ใช้โทรศัพท์ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเน้นประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรให้ความรู้ ชี้แนะนักเรียน จัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนดูเป็น ฟังเป็น อาทิ หลังดูโทรทัศน์ด้วยกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยนำสนทนาพูดคุยแยกแยะว่าได้เรียนรู้สิ่งใดเป็นประโยชน์ - ไม่เป็นประโยชน์ กุศล- อกุศล ควรมีท่าทีต่อเนื่องที่ได้รู้ทั้งสองด้านอย่างไร บนความเข้าใจของนักเรียน และชี้แนะไปในแนวทางที่ถูกต้อง ให้นำไปทดลองและประเมินด้วยตนเอง พัฒนาผู้เรียนด้วยระบบไตรสิกขา และบูรณาการในแผนการสอนทุกกลุ่มสาระสอนเรื่องคุณค่าแท้ - คุณค่าเทียม และให้นักเรียนฝึกคิดอย่างมีสติ มีเหตุผลอยู่เสมอ อีกทั้งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะประโยชน์ - โทษของสื่อ ฝึกตั้งคำถามให้นักเรียนตอบภายหลังการใช้ การดูสื่อ “ดูเพื่ออะไร ได้อะไร เป็นประโยชน์หรือไม่ จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร”แล้วนำคำตอบมาหลอมรวมความคิดเพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้นอีก และมีการวางแผนดำเนินกิจกรรมและการกำหนดข้อตกลงในการใช้สื่อที่ถูกต้อง เพียงพอ เหมาะสมกับนักเรียนและบริบทสังคม เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และมีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมฝึกการดูเป็น ฟังเป็น ครูสังเกตสอดส่องการปฏิบัติการการดูการฟังของนักเรียน สรุปประเด็นผลพฤติกรรมนักเรียนด้านการดูเป็นฟังเป็นทุกภาคเรียน

ตารางที่ ๔.๔๒ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับ ประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทาน “ไม่ดังไม่หก ไม่เหลือ” มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ประชุมบุคลากรกำหนดแนวปฏิบัติ มอบหมายบุคลากรดำเนินงาน ประชุมชี้แจงให้ครูทุกคนในโรงเรียนรับทราบแนวปฏิบัติและชี้แจงต่อนักเรียน	๑๐	๑๒.๑๐
	๒. ครูสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของสิ่งที่ทำคือการพิจารณาอาหารและการฝึกรับประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” ชี้แจงแนวปฏิบัติให้นักเรียนรู้และเข้าใจ พร้อมทั้งชวนคิดสะท้อนก่อนการปฏิบัติ	๑๔	๑๗.๐๗
	๓. ฝึกให้นักเรียนเข้าแถวรับอาหารอย่างเป็นระเบียบตักอาหารเอง ฝึกสมาธิรอคอยให้พร้อมเพรียงกันแล้วจึงกล่าวพิจารณาอาหารอย่างมีสติ ตามนักเรียนผู้นำ และฝึกรับประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” พร้อมกันทุกวันสม่ำเสมอ พร้อมทั้งฝึกให้นักเรียนล้างและเก็บภาชนะของตนเอง	๔๕	๕๔.๘๘
	๔. มีครูเวร/ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นทำหน้าที่ดูแลติดตามกำกับกิจกรรมการพิจารณาอาหารและการรับประทานอาหารของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	๑๐	๑๒.๒๐

ตารางที่ ๔.๔๒ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๕. ครูติดตามผลการปฏิบัติ ประเมินผล และให้นักเรียนประเมินและสะท้อนตนเองเป็นระยะ ๆ (เช่น ทุกสัปดาห์ หรือ ๒ สัปดาห์) กับผู้อื่น สิ่งแวดล้อมและประโยชน์/คุณค่าสูงสุดที่ได้รับ แล้วมีการสรุป รายงานผล และมีการมอบรางวัลแก่นักเรียนทั้งระดับชั้นที่ปฏิบัติได้อย่างดี	๓	๓.๖๕
	รวม	**๘๒**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๒ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน และฝึกการรับประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมบุคลากรกำหนดแนวปฏิบัติ มอบหมายบุคลากรดำเนินงาน ประชุมชี้แจงให้ครูทุกคนในโรงเรียนรับทราบแนวปฏิบัติและชี้แจงต่อนักเรียน ครูสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของสิ่งที่ทำคือการพิจารณาอาหารและการฝึกรับประทาน” ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ” ชี้แจงแนวปฏิบัติให้นักเรียนรู้และเข้าใจ พร้อมทั้งชวนคิด สะท้อนก่อนการปฏิบัติ ฝึกให้นักเรียนเข้าแถวรับอาหารอย่างเป็นระเบียบตักอาหารเอง ฝึกสมาธิรอคอยให้พร้อมเพรียงกันแล้วจึงกล่าวพิจารณาอาหารอย่างมีสติ ตามนักเรียนผู้นำ และฝึกรับประทาน “ไม่ดัง ไม่หก ไม่เหลือ”พร้อมกันทุกวันสม่ำเสมอพร้อมทั้งฝึกให้นักเรียนล้างและเก็บภาชนะของตนเอง โดยมีครูเวร/ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นทำหน้าที่ดูแลติดตามกำกับกิจกรรมการพิจารณาอาหารและการรับประทานอาหารของนักเรียนอย่างใกล้ชิดทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และครูติดตามผลการปฏิบัติ ประเมินผล และให้นักเรียนประเมินและสะท้อนตนเองเป็นระยะ ๆ แล้วมีการสรุปรายงานผล พร้อมทั้งมอบรางวัลแก่นักเรียนทั้งระดับชั้นที่ปฏิบัติได้อย่างดี

ตารางที่ ๔.๔๓ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติ เป็นต้น”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพองค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิตความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคนสวดมนต์แปลทำบุญใส่บาตรฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติ เป็นต้น ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติเป็นต้น มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ประชุมคณะกรรมการวางแผนการทำกิจกรรมประจำวันพระ จัดสรรงบประมาณจัดซื้อชุดขาวให้นักเรียน ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดวันพระของโรงเรียน มอบหมายกรรมการดำเนินกิจกรรมวันพระ โดยวางแผนกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ตลอดปีการศึกษา	๒๕	๒๙.๗๖
	๒. ประชุมชี้แจงให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำกิจกรรมประจำวันพระ พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ ทำความเข้าใจแนวปฏิบัติกับครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและขอความร่วมมือ เชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ	๑๕	๑๗.๘๖
	๓. ปฏิบัติกิจกรรมวันพระ/วันพระของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ได้แก่ ใส่เสื้อขาว/ชุดขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ และรับประทานอาหารมังสวิรัติโดยทุกคนมีส่วนร่วมอย่างพร้อมเพรียงกันมีผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมวันพระและขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน	๒๘	๓๓.๓๓

ตารางที่ ๔.๔๓ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๔. มีการแบ่งนักเรียนเป็น ๒ ชุด ชุดหนึ่งทำกิจกรรมที่วัด จัดเตรียมอาหารให้นักเรียนไปทำบุญ ฟังเทศน์ที่วัดในวันพระ โดยฝึกให้นักเรียนดำเนินการเองทั้งหมด อีกชุดหนึ่งทำกิจกรรมที่โรงเรียน สวดมนต์แปล ประกวดสวดมนต์แปลนั่งสมาธิ แต่มีการหมุนเวียนนักเรียนทำกิจกรรมที่วัดครบทุกคน สำหรับการรับประทานอาหารมังสวิรัติ ให้นักเรียนนำข้าวมาครูสนับสนุนอาหารมังสวิรัติรับประทานพร้อมกัน	๖	๗.๑๔
	๕. ภายหลังการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้มีการพูดคุยกัน และให้นักเรียนสะท้อนตนเองอยู่เสมอว่าเกิดคุณค่าอย่างไร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ทำ	๒	๒.๓๘
	๖. มีการนิเทศ ติดตามกำกับอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ มีการประเมินผล นำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และรายงานผลการจัดกิจกรรม	๘	๙.๕๓
	รวม	**๘๔**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๓ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมประจำวันพระ ได้แก่ ใส่เสื้อขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ รับประทานอาหารมังสวิรัติ เป็นต้น มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดประชุมคณะกรรมการวางแผนการทำกิจกรรมประจำวันพระ จัดสรรงบประมาณจัดซื้อชุดขาวให้นักเรียน ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดวันพระของโรงเรียนมอบหมายกรรมการดำเนินกิจกรรมวันพระ โดยวางแผนกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนตลอดปีการศึกษา ประชุมชี้แจงให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำกิจกรรมประจำวันพระ พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ทำความเข้าใจแนวปฏิบัติกับครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็น และขอความร่วมมือ เชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ และปฏิบัติกิจกรรมวันพระ/วันพระของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ได้แก่ ใส่เสื้อขาว/ชุดขาวทุกคน สวดมนต์แปล ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ และรับประทานอาหารมังสวิรัติ อาจมีการแบ่งนักเรียนเป็น ๒ ชุด ชุดหนึ่งทำ

กิจกรรมที่วัด โดยฝึกให้นักเรียนดำเนินการเองทั้งหมด อีกชุดหนึ่งทำกิจกรรมที่โรงเรียน สวดมนต์แปล นั่งสมาธิเป็นต้น ซึ่งนักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ไปทำกิจกรรมที่วัดในวันพระ ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมอย่างพร้อมเพรียงกัน มีผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมวันพระ และขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน ภายหลังการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้พูดคุยกัน และให้นักเรียนสะท้อนอยู่เสมอว่าเกิดคุณค่าอย่างไร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ทำ และผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม กำกับอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ มีการประเมินผล นำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและรายงานผลการทำกิจกรรม

ตารางที่ ๔.๔๔ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๑ “หากท่านมีการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงงานคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา จัดทำคู่มือการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการสำหรับครูที่ปรึกษา กำหนดให้มีการอบรมครูให้ความรู้เรื่องโครงงานคุณธรรม ให้แต่ละชั้นเรียนมีโครงงานคุณธรรม ๑ โครงงาน/๑ ภาคเรียน ปฏิบัติงานภาคสนามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ทำกิจกรรมจิตอาสาทุกสัปดาห์โดยโรงเรียนสนับสนุนให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้งบประมาณการทำโครงงานคุณธรรม พร้อมทั้งกำหนดให้มีการประกวดโครงงานคุณธรรมระดับชั้น/ระดับโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นขวัญกำลังใจในการทำความดี	๑๒	๒๐.๖๙

ตารางที่ ๔.๔๔ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๒. ประชุมครูแจ้งให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้จากการจัดการเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา แจ้งแนวการดำเนินงานให้ร่วมวางแผนการดำเนินกิจกรรม การประสานงาน วัดชุมชน การนำนักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมและจิตอาสามอบหมายให้แต่ละชั้นดำเนินการมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามขั้นตอนกระบวนการ พร้อมทั้งแจ้งให้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการวิถีพุทธในโครงงานและกิจกรรมจิตอาสา บูรณาการกิจกรรมโครงงานคุณธรรมและจิตอาสาในหลักสูตรการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผล และแจ้งเป็นนโยบายให้เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับโครงงานคุณธรรม	๑๒	๒๐.๖๙
	๓. ประชุมชี้แจงนักเรียน สร้างแรงจูงใจก่อนทำอบรมนักเรียน ให้ความรู้เรื่องโครงงานคุณธรรมและจิตอาสา ให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำกิจกรรมที่จะเกิดกับตนเองและส่วนรวม เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการทำกิจกรรม	๔	๖.๙
	๔. ให้นักเรียนจัดทำโครงงานคุณธรรม โดยปฏิบัติงานภาคสนามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง มีครูเป็นที่ปรึกษา แนะนำ มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ร่วมกำหนดสิ่งที่เรียนรู้พานักเรียนไปปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง นอกห้องเรียนใช้หลักอริยสัจ ๔ และบูรณาการพุทธธรรมในการทำโครงงานนักเรียนจัดทำโครงงานเองค้นพบปัญหาเอง กำหนดปัญหาเอง โดยมีผู้บริหารและครูร่วมวางแผนในขั้นกำหนดปัญหา	๑๘	๓๑.๐๓

ตารางที่ ๔.๔๔ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๕. ให้นักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสา อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้งด้วยความจริงใจ ทำกิจกรรมแล้วเกิดความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อาทิ พัฒนาโรงเรียน หรือ ตามสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนทุกวัน โดยโรงเรียนส่งเสริมให้มีชุมนุม/ชมรมกิจกรรมจิตอาสาหลากหลาย และมีการบูรณาการการเรียนรู้การสร้างจิตอาสาจากโครงงานคุณธรรม	๑๐	๑๗.๒๔
	๖. มีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงงานคุณธรรม พัฒนาโครงงานในส่วนที่มีจุดบกพร่อง และพัฒนาต่อยอดเมื่อประสบผลสำเร็จ	๒	๓.๔๕
	รวม	**๕๘**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๔ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงงานคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา จัดทำคู่มือการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการสำหรับครูที่ปรึกษา กำหนดให้มีการอบรมครูให้ความรู้เรื่องโครงงานคุณธรรม ให้แต่ละชั้นเรียนมีโครงงานคุณธรรม ๑ โครงงาน/๑ ภาคเรียน ปฏิบัติงานภาคสนามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ทำกิจกรรมจิตอาสาทุกสัปดาห์ โดยโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณทำโครงงานคุณธรรม พร้อมทั้งกำหนดให้มีการประกวดโครงงานคุณธรรมระดับชั้น/ระดับโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นขวัญกำลังใจในการทำความดี มีการจัดประชุมครูแจ้งให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้จากการจัดการเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมและกิจกรรมจิตอาสา แจ้งแนวการดำเนินงานและให้ร่วมวางแผนการดำเนินกิจกรรม การประสานงาน วัด ชุมชน การนำนักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานคุณธรรมและจิตอาสา มอบหมายให้แต่ละชั้นดำเนินการ มอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามขั้นตอนกระบวนการ พร้อมทั้งแจ้งให้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการวิถีพุทธในโครงงานและกิจกรรมจิตอาสา บูรณาการกิจกรรมโครงงานคุณธรรมและจิตอาสาในหลักสูตรการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผล และแจ้งเป็นนโยบายให้เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับโครงงานคุณธรรม ประชุม

ชี้แจงนักเรียน สร้างแรงจูงใจก่อนทำ อบรมนักเรียนให้ความรู้เรื่องโครงงานคุณธรรมและจิตอาสา ให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและส่วนรวม เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการทำกิจกรรม แล้วจึงให้นักเรียนจัดทำโครงงานคุณธรรมโดยปฏิบัติงานภาคสนามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา แนะนำ มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ร่วมกำหนดสิ่งที่เรียนรู้ พานักเรียนไปปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง นอกห้องเรียน ใช้หลักอริยสัจ ๔ และบูรณาการพุทธธรรมในการทำโครงงาน นักเรียนจัดทำโครงงานเอง ค้นพบปัญหาเอง กำหนดปัญหาเอง โดยมีผู้บริหารและครูร่วมวางแผนในขั้นกำหนดปัญหา และให้นักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสา อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ด้วยความจริงใจ ทำกิจกรรมแล้วเกิดความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อาทิ พัฒนาโรงเรียนหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนทุกวัน โดยโรงเรียนส่งเสริมให้มีชุมนุม/ชมรมกิจกรรมจิตอาสาหลากหลาย และมีการบูรณาการเรียนรู้การสร้างจิตอาสาจากโครงงานคุณธรรม ทั้งนี้ควรมีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงงานคุณธรรม พัฒนาโครงงานส่วนที่มีจุดบกพร่อง และพัฒนาต่อยอดเมื่อประสบความสำเร็จ

ตารางที่ ๔.๔๕ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า – บ่ายทุกวัน”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “หากท่านจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า – บ่ายทุกวัน ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่ายทุกวัน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน ให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า – บ่ายทุกวันให้ครูถือปฏิบัติเป็นนโยบายสำคัญในการเรียนการสอน โดยร่วมกันวางแผนปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน อาทิ ครูและนักเรียนทำสมาธิพร้อมกันก่อนเรียนทุกวิชา วิชาละ ๕ นาทีมอบครูและคณะกรรมการนักเรียนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเป็นกิจวัตรและสอดแทรกหลักธรรมด้วย	๑๓	๒๐.๙๗
	๒. ประชุมชี้แจงครูให้ทราบและเข้าใจตรงกันก่อนถือปฏิบัติโดยสร้างความตระหนักแก่ครู ให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติเห็นประโยชน์ เห็นข้อดีผลที่จะได้รับ และยกตัวอย่างบุคคล	๑๗	๒๗.๔๒

ตารางที่ ๔.๔๕ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	ผู้ที่ประสบผลสำเร็จจากการบริหารจิตเจริญปัญญา พร้อมทั้งให้ความรู้และฝึกสมาธิให้ครูก่อนเพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน		
	๓. มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยครูเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนในการปฏิบัติบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนเข้าเรียนเช้าบ่ายทุกวันตามที่โรงเรียนกำหนดและมีการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นเช่น มีการปฏิบัติก่อนกลับบ้านด้วย มีการปฏิบัติในช่วงเช้าในกิจกรรมหน้าเสาธงก่อนเข้าห้องเรียนทุกวัน ช่วงบ่ายหลังพักกลางวัน ก่อนเข้าเรียนตามบริบทของแต่ละห้อง มอบครูเวรนำปฏิบัติในช่วงเช้าและช่วงบ่าย เป็นต้น	๑๖	๒๕.๘๑
	๔. มีการปฏิบัติบริหารจิตเจริญปัญญา โดยใช้วิธีฝึกหลากหลายวิธี อาทิ ก่อนเข้าเรียนครูจะแผ่เมตตาและนั่งสมาธิพร้อมนักเรียน สวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียน ฝึกสมาธิด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้เพลงลมหายใจเข้า หายใจออกประกอบท่าทาง ฝึกอัจฉริยะ ๙ ช่อง ฝึก ๑๖ ท่าบริหารสมอง นำสื่อ IT มาประกอบการฝึกบริหารจิตเจริญปัญญา และทำกิจกรรมสร้างแรงจูงใจในการบริหารจิตเจริญปัญญาเป็นต้น	๗	๑๑.๒๙
	๕. มีการนิเทศ ติดตามกำกับเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ โดยติดตามความก้าวหน้า ติดตามกำกับให้กำลังใจ ติดตามดูแลแก้ไขปัญหาและใช้การนิเทศคู่สัญญา พร้อมทั้งประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง	๙	๑๔.๕๑
	รวม	**๖๒**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๕ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกัน ก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่ายทุกวัน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมชี้แจงครูให้ทราบและเข้าใจตรงกันก่อนถือปฏิบัติ โดยสร้างความตระหนักแก่ครู ให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติ เห็นประโยชน์ เห็นข้อดี ผลที่จะได้รับ และยกตัวอย่างบุคคลผู้ที่ประสบผลสำเร็จจากการบริหารจิตเจริญปัญญา พร้อมทั้งให้ความรู้และฝึกสมาธิให้ครูก่อนเพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน ให้ครูและนักเรียนบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนนักเรียนเข้าเรียนเช้า - บ่ายทุกวัน ให้ครูถือปฏิบัติเป็นนโยบายสำคัญในการเรียนการสอน โดยร่วมกันวางแผนปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน อาทิ ครูและนักเรียนทำสมาธิพร้อมกันก่อนเรียนทุกวิชา วิชาละ ๕ นาที มอบครูและคณะกรรมการนักเรียนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเป็นกิจวัตรและสอดแทรกหลักธรรมด้วย มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยครูเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนในการปฏิบัติบริหารจิตเจริญปัญญาร่วมกันก่อนเข้าเรียนเช้าบ่ายทุกวัน ตามที่โรงเรียนกำหนด และมีการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้น เช่น มีการปฏิบัติก่อนกลับบ้านด้วย มีการปฏิบัติในช่วงเช้าในกิจกรรมหน้าเสาธงก่อนเข้าห้องเรียนทุกวัน ช่วงบ่ายหลังพักกลางวัน ก่อนเข้าเรียนตามบริบทของแต่ละห้อง มอบครูเวรนำปฏิบัติในช่วงเช้าและช่วงบ่าย เป็นต้น มีการปฏิบัติบริหารจิตเจริญปัญญา โดยใช้วิธีฝึกหลากหลายวิธี อาทิ ก่อนเข้าเรียนครูจะแผ่เมตตาและนั่งสมาธิพร้อมนักเรียน สวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียนฝึกสมาธิด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้เพลงลมหายใจเข้า หายใจออกประกอบท่าทาง ฝึกอัจฉริยะ ๙ ช่องฝึก ๑๖ ท่าบริหารสมอง นำสื่อ IT มาประกอบการฝึกบริหารจิตเจริญปัญญา และทำกิจกรรมสร้างแรงจูงใจในการบริหารจิตเจริญปัญญา เป็นต้น และมีการนิเทศ ติดตามกำกับเป็นระยะอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยติดตามความก้าวหน้า ติดตามกำกับให้กำลังใจ ติดตามดูแลแก้ไขปัญหาและใช้การนิเทศคู่สัญญา พร้อมทั้งประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๔.๔๖ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการจัดทำแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P)”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๓ “หากท่านจัดให้มีการจัดทำแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้หลักธรรมที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดทำแผนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. วางนโยบายให้มีการจัดทำแผนการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม มอบนโยบายให้ครูจัดทำแผนมีการวางแผนร่วมกับคณะครู มอบหมายผู้รับผิดชอบมีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานและเกณฑ์ตัวชี้วัดให้ศึกษา และแจ้งให้ครูจัดทำแผน	๒๑	๑๔.๘๙
	๒. วิธีการที่โรงเรียนใช้ส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนบูรณาการตามที่กำหนด ได้แก่ การให้ทำร่วมกับเพื่อนครู การรวมกลุ่มกันทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจร่วมกันการแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน การร่วมกันจัดทำแผนการสอนตัวอย่าง การร่วมกันวิเคราะห์แผนตัวอย่างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายร่วมกัน การศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาแผนบูรณาการ การวิเคราะห์แผนการสอนตัวอย่างแล้ว	๓๗	๒๖.๒๔

ตารางที่ ๔.๔๖ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานและตัวชี้วัด		
	๓. ให้ครูทุกคนจัดทำแผนบูรณาการตามที่โรงเรียนกำหนดในกลุ่มสาระที่ตนสอน โดยให้กำหนดสัดส่วนคะแนนการสอบ การปฏิบัติ การกำหนดส่งอย่างน้อย ๑ รายวิชา ๑ ภาคเรียน การกำหนดส่งอย่างน้อย ๑ กลุ่มสาระ การกำหนดส่งตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน และการกำหนดส่งก่อนเปิดภาคเรียน	๔๐	๒๘.๓๗
	๔. ให้ครูนำแผนบูรณาการตามที่โรงเรียนกำหนดที่ตนจัดทำขึ้น ไปใช้สอนจริง นำเสนอผลการจัดกิจกรรม ทำวิจัยในชั้นเรียน	๑๑	๗.๘๐
	๕. มีการนิเทศติดตามผลการจัดทำแผน การนำแผนไปใช้จริงโดยใช้การสังเกตการสอน การนิเทศคู่สัญญา มีการสะท้อนผลหลังสอน การวิเคราะห์ผลหลังสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาแผน การนำผลหลังสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผู้เรียนและพัฒนาแผน การประเมินแผนโดยให้นักเรียนตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้และนำผลประเมินมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาแผน	๒๕	๑๗.๗๓
	๖. มีการติดตามกำกับ มีการให้รายงานผลหลังสอน มีการประเมินผลการดำเนินงาน มีการสรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อเนื่อง	๗	๔.๙๗
	รวม	**๑๔๑**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๖ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดทำแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้หลักธรรม ที่เป็นความรู้ (K) มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน (A) และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม (P) มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรวางนโยบายให้มีการจัดทำแผนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ความรู้ มีศรัทธาเห็นคุณค่าแท้ของสิ่งที่เรียน และได้ฝึกปฏิบัติจริงตามหลักธรรม มอบนโยบายให้ครูจัดทำแผน มีการวางแผนร่วมกับคณะครู มอบหมายผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานและเกณฑ์ตัวชี้วัดให้ศึกษา และแจ้งให้ครูจัดทำแผน ใช้วิธีการส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนบูรณาการตามที่กำหนด อาทิ การให้ทำร่วมกับเพื่อนครู การรวมกลุ่มกันทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน การร่วมกันจัดทำแผนการสอนตัวอย่าง การร่วมกันวิเคราะห์แผนตัวอย่างแล้วการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายร่วมกัน การศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาแผนบูรณาการ การวิเคราะห์แผนการสอนตัวอย่างแล้วสรุปผลเป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผน การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานและตัวชี้วัด การชี้แจงการจัดทำแผน และ การเชิญวิทยากรให้ความรู้แนะนำการจัดทำแผน และให้ครูทุกคนจัดทำแผนบูรณาการตามที่โรงเรียนกำหนดในกลุ่มสาระที่ตนสอน โดยให้กำหนดสัดส่วนคะแนนการสอบ การปฏิบัติ การกำหนดส่งอย่างน้อย ๑ รายวิชา ๑ ภาคเรียน การกำหนดส่งอย่างน้อย ๑ กลุ่มสาระ การกำหนดส่งตามปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน และการกำหนดส่งก่อนเปิดภาคเรียน ให้ครูนำแผนบูรณาการตามที่โรงเรียนกำหนดที่ตนจัดทำขึ้น ไปใช้สอนจริง นำเสนอผลการจัดกิจกรรม ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีการนิเทศติดตามผลการจัดทำแผน การนำแผนไปใช้จริง โดยใช้การสังเกตการสอน การนิเทศคู่สัญญา มีการสะท้อนผลหลังสอน การวิเคราะห์ผลหลังสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาแผน การนำผลหลังสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผู้เรียนและพัฒนาแผน การประเมินแผนโดยให้นักเรียนตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำผลประเมินมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาแผน โรงเรียนมีการติดตาม กำกับ มีการให้รายงานผลหลังสอน มีการประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อเนื่อง

ตารางที่ ๔.๔๗ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยากมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ศึกษารายละเอียดกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก จัดประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักครู มอบหมายผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงาน ออกแบบกิจกรรม ให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอผลงานความสำเร็จอันเกิดจากการใฝ่รู้สู้สิ่งยากของตนเองและจัดประชุมชี้แจงนักเรียนให้ทำผลงานให้สำเร็จตามกำหนด	๑๒	๘.๔๕
	๒. กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการก่อนที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน การปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบ การสร้างแรงบันดาลใจและการจัดกิจกรรมฝึกนักเรียนให้เห็นคุณค่าในตนเอง การวางแผนการปฏิบัติงานการชี้แนะกระบวนการที่ดี การฝึกคิดอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดความสนใจและความสามารถพิเศษ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย การใช้หลักไตรสิกขาในการอบรมและฝึก การยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และนักเรียนร่วมกันระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้และการรวมกลุ่มกำหนดเป้าหมายและความสำเร็จของงาน เป็นต้น	๔๒	๒๙.๕๘
	๓. มีการมอบกิจกรรมที่ยากให้ทำ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงทำงานตามที่กำหนด โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา เป็นผู้อำนวยความสะดวกใกล้ชิด	๓๙	๒๗.๔๖

ตารางที่ ๔.๔๗ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๔. ภายหลังการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความรู้สึก เล่าถึงความสำเร็จของงานกระบวนการทำงานของตน ปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไขตลอดจนสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงาน	๓๑	๒๑.๘๓
	๕. มีการพูดเสริมกำลังใจ ยกย่อง ชมเชยนักเรียนให้รางวัลแก่นักเรียนที่นำเสนอผลงานความสำเร็จ	๙	๖.๓๔
	๖. มีการวัดและประเมินผลจากผลงานความสำเร็จและกระบวนการทำงาน สรุปผลการจัดกิจกรรมติดตามกำกับประเมินผล รายงานผล	๖	๔.๓๒
	รวม	**๑๔๒**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๗ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรศึกษารายละเอียดกิจกรรมใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก จัดประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักครู มอบหมายผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงาน ออกแบบกิจกรรม ให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอผลงานความสำเร็จอันเกิดจากการใฝ่รู้ สู้สิ่งยากของตนเอง และจัดประชุมชี้แจงนักเรียนให้ทำผลงานให้สำเร็จตามกำหนด ดำเนินกิจกรรมก่อนที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน การปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบ การสร้างแรงบันดาลใจและการจัดกิจกรรมฝึกนักเรียนให้เห็นคุณค่าในตนเอง การวางแผนการปฏิบัติงาน การชี้แนะกระบวนการที่ดี การฝึกคิดอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจและความ สามารถพิเศษ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย การใช้หลักไตรสิกขาในการอบรมและฝึกการยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และนักเรียนร่วมกันระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้ การรวมกลุ่มกำหนดเป้าหมายและความสำเร็จของงาน เป็นต้น การมอบกิจกรรมที่ยากให้ทำให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ทำงานตามที่กำหนด โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา เป็นผู้อำนวยความสะดวกใกล้ชิด ภายหลังการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้นักเรียน นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความรู้สึก เล่าถึงความสำเร็จของงาน กระบวนการทำงานของตน ปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไขตลอดจนสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงาน มีการพูดเสริมกำลังใจ ยกย่อง ชมเชย

นักเรียน ให้รางวัลแก่นักเรียนที่นำเสนอผลงานความสำเร็จ และ มีการวัดและประเมินผลจากผลงานความสำเร็จและกระบวนการทำงาน สรุปผลการจัดกิจกรรม ติดตามกำกับ ประเมินผล รายงานผล

ตารางที่ ๔.๔๘ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยฝึกปฏิบัติจริง”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยฝึกปฏิบัติจริง ท่านจะมีวิธีดำเนินเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยฝึกปฏิบัติจริง มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้		
	๑. จัดทำเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนและทำอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรม มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ประชุมชี้แจงครูให้นำแนวปฏิบัติไปใช้ฝึกปฏิบัติจริงแก่นักเรียนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงและจัดเวทีประกวดความสามารถของนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง	๑๒	๕.๓๑
	๒. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีองค์ความรู้ อาทิ เรียนรู้ก่อนฝึกปฏิบัติ แนะนำกระบวนการฝึกปฏิบัติที่ดี มีการวางแผนการปฏิบัติ ศึกษากรณีตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงการแสดงบทบาทสมมุติสื่อไปถึงการนำไปใช้ในชีวิตจริง การเชิญวิทยากรสาธิต/ชี้แนะการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมหลากหลายเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน และฝึกให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้จากของจริง เป็นต้น	๔๙	๒๑.๗

ตารางที่ ๔.๔๘ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๓. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ อาทิ การให้ถอดบทเรียนได้แนวทางการนำไปใช้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้และแนวทางการนำไปใช้จริง การชี้แนะให้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์และการชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นต้น	๕๘	๒๕.๗
	๔. จัดกิจกรรมให้นักเรียนนำแนวทางการนำไปใช้ที่เรียนรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน โดยให้ฝึกปฏิบัติในชีวิตจริง	๔๐	๑๗.๗
	๕. จัดกิจกรรมให้นักเรียนนำเสนอผลความสำเร็จจากการปฏิบัติจริง อาทิ การให้รายงานผลการปฏิบัติจริง	๒๕	๑๑.๑
	๖. ครูชื่นชมผลความสำเร็จในการนำความรู้จริงในชีวิตประจำวัน โดย เสริมกำลังใจ เสริมแรงทางบวกชื่นชมยกย่อง เป็นแบบอย่าง สนับสนุนให้เข้าประกวด ให้รางวัลและแนะนำให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	๑๙	๘.๔๑
	๗. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติของนักเรียน การให้นักเรียนมีการประเมินตนเองตามเกณฑ์นำผลการประเมินใช้ในการปรับปรุงตนเองในการปฏิบัติจริงครั้งต่อไป และครู/โรงเรียนติดตามผลประเมินผล สรุปผลและรายงานผล	๒๓	๑๐.๒
	รวม	**๒๒๖**	**๑๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๘ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยฝึกปฏิบัติจริง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดทำเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถนักเรียนและทำอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรม มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ประชุมชี้แจงครูให้นำแนวปฏิบัติไปใช้ฝึกปฏิบัติจริงแก่นักเรียน ให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง และจัดเวทีประกวดความสามารถของนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีองค์ความรู้ อาทิ เรียนรู้ก่อนฝึกปฏิบัติ แนะนำกระบวนการฝึกปฏิบัติที่ดี มีการวางแผน

การปฏิบัติ ศึกษากรณีตัวอย่างจากเหตุการณ์จริง การแสดงบทบาทสมมุติสื่อไปถึงการนำไปใช้ในชีวิตจริง การเชิญวิทยากรสาธิต/ชี้แนะการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมหลากหลายเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน และฝึกให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้จากของจริง เป็นต้น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ อาทิ การให้ถอดบทเรียนได้แนวทางการนำไปใช้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้และแนวทางการนำไปใช้จริง การชี้แนะให้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และการชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นต้น รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำแนวทางการนำไปใช้ที่เรียนรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน โดยให้ฝึกปฏิบัติในชีวิตจริง พร้อมทั้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำเสนอผลความสำเร็จจากการปฏิบัติจริง อาทิ การให้รายงานผลการปฏิบัติจริง ครูชื่นชมผลความสำเร็จในการนำความรู้จริงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเสริมกำลังใจ เสริมแรงทางบวก ชื่นชม ยกย่อง เป็นแบบอย่าง สนับสนุนให้เข้าประกวด ให้รางวัล และแนะนำให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติของนักเรียน การให้นักเรียนมีการประเมินตนเองตามเกณฑ์ นำผลการประเมินใช้ในการปรับปรุงตนเองในการปฏิบัติจริงครั้งต่อไป และครู/โรงเรียนติดตามผล ประเมินผล สรุปผล และรายงานผล

ตารางที่ ๔.๔๙ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “หากท่านจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี”	วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่นความรู้สึกที่ได้ทำความดี มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. ประชุมชี้แจงให้ครูทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูม และกำหนดเป็นนโยบายให้จัดกิจกรรมโฮมรูมตามบริบทของโรงเรียน อาทิ จัดในคาบเวลาเรียนสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ทุกวันหลังกิจกรรมหน้าเสาธง/จัดทุกวันในเวลาเดียวกันตอนเย็นก่อนกลับบ้าน/ทุกเช้าก่อนเริ่มเรียนวิชาแรกโดยครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเป็นผู้จัดกิจกรรม ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมต้องพูดเชิงบวกเป็นผู้พูด-ผู้ฟังที่ดี และต้องให้นักเรียนพูดสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี	๖๐	๓๙.๒๒

ตารางที่ ๔.๔๙ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ท่านจะมีวิธีดำเนินเนินการอย่างไร”	๒. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ให้นักเรียนทราบ กำหนดข้อตกลงในการทำกิจกรรม สาธิตวิธีการเล่าความดีและสะท้อนความรู้สึกของตนที่ได้ทำความดี	๓	๑.๙๖
	๓. การจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึกให้จัดเก้าอี้เป็นวงกลมโดยครูร่วมนั่งกับนักเรียน มีการกำหนดกติกาฝึกการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ครูให้นักเรียนเล่าความดีให้เพื่อนฟังและให้สะท้อนความรู้สึกของตนที่ได้ทำความดี จากนั้นจึงให้เพื่อนทุกคนในห้องสะท้อนความรู้สึกต่อเพื่อนที่ได้ทำความดีเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความดีของกันและกัน พูดชื่นชมกัน พูดให้กำลังใจเชิงบวกซึ่งกันและกัน อาจให้มีการพูดสะท้อนความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ได้	๗๘	๕๐.๙๘
	๔. ครูยกย่อง ชมเชย ชี้แนะแนวปฏิบัติ มีรางวัลสำหรับคนทำความดี	๓	๑.๙๖
	๕. ให้นักเรียนเขียนสะท้อนความรู้สึกภายหลังกิจกรรม และเขียนประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมโฮมรูม เป็นการประเมินกิจกรรม และครูทำวิจัยในชั้นเรียนสะท้อนการดำเนินงาน	๓	๑.๙๖
	๖. มีการติดตาม กำกับ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม สรุปรายงานผล และนำผลประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา	๖	๓.๙๒
	รวม	**๑๕๓**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๔๙ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ด้านจัดบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมชี้แจงให้ครูทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูม และกำหนดเป็นนโยบายให้จัดกิจกรรมโฮมรูมตามบริบทของโรงเรียน อาทิ จัดในคาบเวลาเรียน สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ทุกวันหลังกิจกรรมหน้าเสาธง/จัดทุกวันในเวลาเดียวกันตอนเย็นก่อนกลับบ้าน/ทุกเช้าก่อนเริ่มเรียนวิชาแรก โดยครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเป็นผู้จัดกิจกรรม ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมต้องพูดเชิงบวกเป็นผู้พูด-ผู้ฟังที่ดี และต้องให้นักเรียนพูดสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้นักเรียนทราบ กำหนดข้อตกลงในการทำกิจกรรม สาธิตวิธีการเล่าความดีและสะท้อนความรู้สึกของตนที่ได้ทำความดี ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อสะท้อนความรู้สึกให้จัดเก้าอี้เป็นวงกลมโดยครูร่วมนั่งกับนักเรียน มีการกำหนดกติกาฝึกการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ครูให้นักเรียนเล่าความดีให้เพื่อนฟังและให้สะท้อนความรู้สึกของตนที่ได้ทำความดี จากนั้นจึงให้เพื่อนทุกคนในห้องสะท้อนความรู้สึกต่อเพื่อนที่ได้ทำความดี ครูยกย่อง ชมเชย ชี้แนะแนวปฏิบัติ มีรางวัลสำหรับคนทำความดี ให้นักเรียนเขียนสะท้อนความรู้สึกภายหลังกิจกรรม และเขียนประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมโฮมรูม เป็นการประเมินกิจกรรม และครูทำวิจัยในชั้นเรียนสะท้อนการดำเนินงาน มีการติดตาม กำกับ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม สรุปรายงานผล และนำผลประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา

๔.๓.๓ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ดังตารางที่ ๔.๕๐ – ๔.๕๒

ตารางที่ ๔.๕๐ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๑ “หากท่านจัดให้มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. มีการสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ ๒ - ๕ นาทีก่อนการประชุมทุกครั้ง โดยมีผู้บริหารนำปฏิบัติ	๓๖	๖๒.๐๗
	๒. มีการชี้แจง และอธิบายให้คณะครูทราบถึงคุณค่าและประโยชน์ของการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมและเชิญชวนให้ปฏิบัติโดยพร้อมเพรียงกัน	๙	๑๕.๕๒
	๓. มีการประชุม สร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดเป็นกิจกรรมพื้นฐานก่อนการประชุมทุกครั้ง	๖	๑๐.๓๔

ตารางที่ ๔.๕๐ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๔. ใช้หลักในการบริหารจิตเจริญปัญญาหลากหลายรูปแบบก่อนการประชุม อาทิ ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำในการบริหารจิต ฝึกสติรู้ในการคิดก่อนพูด พูดขอบคุณ ขอโทษชมเชยผู้ร่วมงาน	๔	๖.๙๐
	๕. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจิตเจริญปัญญา และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	๒	๓.๔๕
	๖. มีการประเมินความเปลี่ยนแปลง	๑	๑.๗๒
	รวม	**๕๘**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๐ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการจัดให้มีการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุมครูทุกครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดการประชุมสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดเป็นกิจกรรมพื้นฐานก่อนการประชุมทุกครั้ง พร้อมทั้งมีการชี้แจง และอธิบายให้คณะครูทราบถึงคุณค่าและประโยชน์ของการบริหารจิตเจริญปัญญาก่อนการประชุม และเชิญชวนให้ปฏิบัติโดยพร้อมเพรียงกัน ตลอดจนมีการสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ ๒ - ๕ นาที ก่อนการประชุมทุกครั้ง โดยมีผู้บริหารนำปฏิบัติ และใช้หลักในการบริหารจิตและเจริญปัญญาหลากหลายรูปแบบก่อนการประชุม อาทิ ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำในการบริหารจิต ฝึกสติในการคิดก่อนพูด พูดขอบคุณ ขอโทษ ชมเชยผู้ร่วมงาน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจิตและเจริญปัญญา และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ผู้บริหารมีการประเมินความเปลี่ยนแปลงด้วย

ตารางที่ ๔.๕๑ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๒ “หากท่านจัดให้มีการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. นิมนต์พระมาสอนธรรมศึกษาแก่ครู ให้มีความพร้อมก่อนสอบ	๑๓	๑๖.๐๕
	๒. จัดหาสื่อ เอกสารและแหล่งค้นคว้าให้ครูศึกษาก่อนสอบธรรมศึกษา	๗	๘.๖๔
	๓. เชิญชวนและชี้แนะให้ครูเห็นประโยชน์ของการเรียนและการสอบธรรมศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนสอบธรรมศึกษาด้วยความสมัครใจ	๒๖	๓๒.๑๐
	๔. อำนวยความสะดวกให้ครูในการสมัครสอบธรรมศึกษาและส่งเข้าสอบในวันสอบธรรมศึกษา	๑๑	๑๓.๕๘
	๕. กำหนดเป็นนโยบายให้ครูทุกคนเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการเรียนรู้และสมัครสอบธรรมศึกษา	๑๔	๑๗.๒๙
	๖. สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนครูที่ยังไม่ได้ธรรมศึกษาตรี และจำนวนครูที่ได้ธรรมศึกษาตรี โท เอก แล้ว	๕	๖.๑๗
	๗. สรุปประเมินผล ติดตามผล ผู้บริหารชื่นชมครูที่สอบผ่านและมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่สอบผ่าน	๕	๖.๑๗
	รวม	**๘๑**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๑ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการสนับสนุนให้ครูเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรสำรวจข้อมูลครูผู้ที่ยังไม่ได้นักธรรมตรี ผู้ที่ได้นักธรรมตรี โท เอกแล้ว เชิญชวนและชี้แนะให้ครูเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้และการสอบธรรมศึกษา และกำหนดเป็นนโยบายให้ครูทุกคนเรียนรู้และสอบธรรมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการเรียนรู้และสมัครสอบธรรมศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนสอบธรรมศึกษาด้วยความสมัครใจ อำนวยความสะดวกให้ครูในการสมัครสอบธรรมศึกษาและส่งเข้าสอบในวันสอบธรรมศึกษา นิมนต์พระมาสอนธรรมศึกษาแก่ครู จัดหาสื่อ เอกสารและแหล่งค้นคว้าให้ครูศึกษาเพื่อให้มีความพร้อมก่อนสอบ สรุป ประเมินผล ติดตามผลและผู้บริหารชื่นชมครูที่สอบผ่านพร้อมมอบเกียรติบัตรให้

ตารางที่ ๔.๕๒ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๓ “หากท่านจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรม มีคณะกรรมการดำเนินงาน นิมนต์พระวิทยากร/วิทยากรค่ายปฏิบัติธรรม จัดค่ายปฏิบัติธรรมครู ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง	๓๗	๔๓.๕๓
	๒. ประชุมชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ในการจัดค่ายปฏิบัติธรรมครู รูปแบบการปฏิบัติธรรม ประโยชน์ที่จะได้รับและการนำไปใช้ และขอให้ทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมปีละ ๑ ครั้ง	๑๗	๒๐.๐๐
	๓. ผู้บริหารเข้าปฏิบัติธรรมร่วมกับครู	๒	๒.๓๕
	๔. จัดค่ายปฏิบัติธรรมครูปีละ ๑ ครั้ง โดยจัดเองหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าปฏิบัติธรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น	๑๘	๒๑.๐๐
	๕. จัดค่ายปฏิบัติธรรมครูปีละหลายครั้ง ให้ครูเลือกเข้าปฏิบัติธรรมโดยสะดวก และนำมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ	๒	๒.๓๕

ตารางที่ ๔.๕๒ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๖. ภายหลังการปฏิบัติธรรมมีการสะท้อนผล สรุปประเมินผลนำข้อมูลไปพัฒนาโดยให้นำแนวทางที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับตนเองและสอนนักเรียน	๙	๑๐.๕๙
	รวม	**๘๕**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๒ .จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นพัฒนาบุคลากรตามระบบไตรสิกขา ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมวางแผน สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการให้ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรม มีคณะกรรมการดำเนินงาน นิมนต์พระวิทยากร/วิทยากรค่ายปฏิบัติธรรม จัดค่ายปฏิบัติธรรมครู ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง และประชุมชี้แจงให้ครูทราบวัตถุประสงค์ในการจัดค่ายปฏิบัติธรรมครู รูปแบบการปฏิบัติธรรม ประโยชน์ที่จะได้รับและการนำไปใช้ และขอให้ทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมปีละ ๑ ครั้ง ผู้บริหารเข้าปฏิบัติธรรมร่วมกับครู ทั้งนี้ในการจัดค่ายปฏิบัติธรรม โรงเรียนจัดค่ายปฏิบัติธรรมครูปีละ ๑ ครั้ง โดยจัดเองหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าปฏิบัติธรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น หรือโรงเรียนอาจจัดค่ายปฏิบัติธรรมครูปีละหลายครั้งให้ครูเลือกเข้าปฏิบัติธรรมโดยสะดวก และนำมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ ภายหลังการปฏิบัติธรรมให้มีการสะท้อนผล สรุปประเมินผลนำข้อมูลไปพัฒนาโดยนำแนวทางที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับตนเองและสอนนักเรียน

๔.๓.๔ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ดังตารางที่ ๔.๕๓ – ๔.๕๕

ตารางที่ ๔.๕๓ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิดความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑	วิธีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		

ตารางที่ ๔.๕๓ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
“หากท่านแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	๑. ประชุมคณะทำงานวางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผล เพื่อให้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะและมีส่วนร่วมตัดสินใจ กำหนดบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นคณะกรรมการนิเทศติดตามซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะทำงานบริหารของโรงเรียน	๑๐	๑๑.๓๖
	๒. มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติตามที่กำหนด อาทิ เป็นครูจากทุกสายชั้น เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ที่สมัครใจมีจิตอาสา เป็นต้น	๑๙	๒๑.๕๙
	๓. ในคำสั่งแต่งตั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน อาทิ การเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ เรื่องบุคลิกท่าที การประชุมสะท้อนผลแบบ AAR การเข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันไปในทิศทางเดียวกัน การวางแผนนิเทศ การนิเทศตามปฏิทินการนิเทศ การจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ วิธีการนิเทศ การสรุปผลการนิเทศ การนำผลการนิเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับการนิเทศ และการพัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธและการรายงานผลการนิเทศ	๕๙	๖๗.๐๕
	รวม	**๘๘**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๓ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมคณะทำงานวางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผล เพื่อให้ร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและมีส่วนร่วมตัดสินใจ กำหนดบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการนิเทศติดตาม ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วย ครู คณะกรรมการสถานศึกษา คณะทำงานบริหารของโรงเรียน มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติตามที่กำหนด อาทิ เป็นครูจากทุกสายชั้น เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ที่สมัครใจมีจิตอาสา เป็นต้น และในคำสั่งแต่งตั้ง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่ชัดเจน อาทิ การเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ เรื่องบุคลิกท่าที การประชุมสะท้อนผลแบบ AAR การเข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันไปในทิศทางเดียวกัน การวางแผนนิเทศ การนิเทศตามปฏิทินการนิเทศ การจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ วิธีการนิเทศ การสรุปผลการนิเทศ การนำผลการนิเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับการนิเทศ และการพัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธ และการรายงานผลการนิเทศ

ตารางที่ ๔.๕๔ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ความต้องการจำเป็นสำคัญ ลำดับ ๒ “หากท่าน จัดให้มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ท่านจะมีวิธีดำเนินงานอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดให้มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. กำหนดกิจกรรมการนิเทศในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ	๑	๑.๑๐
	๒. คณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผล โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในแผนเพื่อทราบผลสำเร็จ/ปัญหาในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธและนำผลการนิเทศมาใช้แก้ไข/ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีการกำหนด ขอบข่ายการนิเทศ การนิเทศ วิธีการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ การบันทึกการนิเทศการสรุปรายงานผลการนิเทศ และการให้ความสำคัญต่อผลการนิเทศ	๓๐	๓๒.๙๗

ตารางที่ ๔.๕๔ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ตลอดจนการกำหนดเวลานิเทศในปฏิทินการนิเทศ ใช้เป็นคู่มือการนิเทศ		
	๓. ในการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ คณะกรรมการควรประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง	๑๓	๑๔.๒๘
	๔. มีแผนการนิเทศ และปฏิทินการนิเทศ และคู่มือการนิเทศที่มีความชัดเจน มีกิจกรรมนิเทศและเวลาที่เหมาะสมเป็นไปได้กับผู้รับการนิเทศ และบูรณราการแผนกับโครงการอื่น ๆ ที่สอดคล้องกัน	๙	๙.๘๙
	๕. มีการประชาสัมพันธ์แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศให้ครูที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า	๗	๗.๖๙
	๖. มีการนิเทศตามแผนและปฏิบัติตามอย่างจริงจังต่อเนื่อง	๓๐	๓๒.๙๗
	๗. มีการปรับแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลให้เหมาะสมกับบริบทและข้อเท็จจริง	๑	๑.๑๐
	รวม	**๙๑**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๔ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดให้มีแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรให้คณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผล โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในแผนเพื่อทราบผลสำเร็จ/ปัญหาในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และนำผลการนิเทศมาใช้แก้ไข/ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีการกำหนด ขอบข่ายการนิเทศ การนิเทศ วิธีการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ การบันทึกการนิเทศ การสรุปรายงานผลการนิเทศ และการให้ความสำคัญต่อผลการนิเทศในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ตลอดจนการกำหนดเวลานิเทศในปฏิทินการนิเทศ ใช้เป็นคู่มือการนิเทศ และในการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ คณะกรรมการควรประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ควรมีแผนนิเทศและปฏิทินการนิเทศ และคู่มือการนิเทศที่มีความชัดเจน มีกิจกรรมนิเทศและเวลาที่เหมาะสมเป็นไปได้กับผู้รับการนิเทศ และบูรณาการแผนกับโครงการอื่น ๆ ที่สอดคล้องกัน

และมีการประชาสัมพันธ์แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศให้ครูที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า ตลอดจนมีการนิเทศตามแผนและปฏิบัติตามอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการปรับแผนและปฏิทินการนิเทศติดตามผลให้เหมาะสมกับบริบทและข้อเท็จจริง และควรกำหนดกิจกรรมการนิเทศในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

ตารางที่ ๔.๕๕ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผล การพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ความต้องการจำเป็นลำดับ ๓ “หากท่านมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผลการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. การนิเทศแบบกัลยาณมิตรเป็นการนิเทศที่ใช้หลักกัลยาณมิตรในการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีความเป็นกันเอง มีความปรารถนาดีต่อกัน มีการแนะนำให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาชี้แนะในสิ่งที่ต้องการ พูดคุยปัญหาอุปสรรคเชิงบวก และรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของทุกฝ่ายนำข้อเสนอมาปรับปรุงการดำเนินงานด้วยความเข้าใจโดยปราศจากอคติ	๓๒	๔๙.๒๓
	๒. การนิเทศแบบกัลยาณมิตร ต้องมีการวางแผนการนิเทศร่วมกัน ต้องมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ดำเนินการนิเทศตามสภาพจริง และมีการสรุปผลการนิเทศร่วมกัน	๘	๑๒.๓๑
	๓. การนิเทศโดยสังเกตการสอนจริง ผู้นิเทศต้องแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบ ศึกษาแผนการสอนของครูก่อนล่วงหน้า สังเกตการสอนด้วยท่าทีที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ภายหลังการนิเทศมีการประชุมสะท้อนผลทันทีโดยให้ครูได้สะท้อนตนเองก่อนว่าตนเองดำเนินการสอน	๙	๑๓.๘๕

ตารางที่ ๔.๕๕ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างไร สิ่งใดทำได้ดี สิ่งใดที่ยังต้องปรับปรุง ผู้นิเทศชื่นชมความสำเร็จพร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น		
	๔. ผู้นิเทศ ต้องได้รับการอบรมให้มีความรู้ดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาครูและนักเรียนซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	๔	๖.๑๕
	๕. ภายหลังการนิเทศ มีการทำ AAR เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนอย่างมีระบบ และเป็นกัลยาณมิตร ร่วมกันวิเคราะห์สภาพความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขต่อไป	๘	๑๒.๓๑
	๖. มีการสรุปผล รายงานผลการนิเทศ และนำไปใช้ในการพัฒนา	๔	๖.๑๕
	รวม	**๖๕**	**๑๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๕ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ตามลำดับความสำคัญของความความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรในการติดตามผล การพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรใช้หลักกัลยาณมิตรในการนิเทศโดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีความเป็นกันเอง มีความปรารถนาดีต่อกัน มีการแนะนำให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาชี้แนะ ในสิ่งที่ต้องการ พูดคุยปัญหาอุปสรรคเชิงบวก และรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของทุกฝ่าย นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการดำเนินงานด้วยความเข้าใจโดยปราศจากอคติ ต้องมีการวางแผนการนิเทศร่วมกัน ต้องมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ดำเนินการนิเทศตามสภาพจริง และมีการสรุปผลการนิเทศร่วมกัน ผู้นิเทศต้องได้รับการอบรมให้มีความรู้ดี ดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาครูและนักเรียนซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการนิเทศโดยสังเกตการสอนจริง ผู้นิเทศต้องแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบ ศึกษาแผนการสอนของครูก่อนล่วงหน้า สังเกตการสอนด้วยท่าทีที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ภายหลังการนิเทศ มีการประชุมสะท้อนผลทันที โดยให้ครูได้สะท้อนตนเองก่อนว่าตนเองดำเนินการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างไร สิ่งใดทำได้ดี สิ่งใดที่ยังต้องปรับปรุง ผู้นิเทศชื่นชมความสำเร็จ พร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาดียิ่งขึ้น และภายหลังการนิเทศ มีการทำ AAR เปิดใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกัน

และกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนอย่างมีระบบ และเป็นกัลยาณมิตร ร่วมกันวิเคราะห์สภาพความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขต่อไป มีการสรุปผล รายงานผลการนิเทศ และนำไปใช้ในการพัฒนา

๔.๓.๕ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ดังตารางที่ ๔.๕๖ – ๔.๕๘

ตารางที่ ๔.๕๖ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความต้องการจำเป็น ลำดับ ๑ “หากท่านมีการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. ผู้บริหารหรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการ ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทบทวนการปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือภายหลังกิจกรรม ในวันที่เสร็จกิจกรรมหรือไม่ปล่อยให้นานเกิน ๑ สัปดาห์โดยประชุมโต๊ะกลมใช้หลักวงกลมกัลยาณมิตรมีการแจ้งกำหนดวันประชุมให้ทราบล่วงหน้าเพื่อจัดเตรียมข้อมูล มีการกำหนดประเด็นการประชุม และต้องมีผู้นำการประชุมซึ่งมีบทบาทเป็น coach/facilitater. ในการประชุมเพื่อทบทวนหลักการปฏิบัติงานร่วมกัน สะท้อนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น จากการทำกิจกรรมทุกครั้ง นำเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป	๔๑	๓๔.๔๕

ตารางที่ ๔.๕๖ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๒. ในการประชุม เพื่อทบทวนหลังการปฏิบัติงานร่วมกัน สะท้อนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น จากการทำกิจกรรมทุกครั้ง นำเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป	๒๐	๑๖.๘๑
	๓. วิธีการประชุมทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR ให้แต่ละคนนำเสนอผลการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นผลสำเร็จและที่เป็นปัญหา โดยให้สะท้อนตนเอง สะท้อนการปฏิบัติงานและผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน มีการชื่นชมผลสำเร็จและร่วมกันวางแผน หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาร่วมกันแก้ไขปัญหา เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา และแนวทางการพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมาย โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้กัน เต็มใจรับฟังข้อมูลวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เน้นคารวะธรรมและสามัคคีธรรม แนะนำการพัฒนาอย่างกัลยาณมิตร และใช้โยนิโสมนสิการ	๓๐	๒๕.๒๑
	๔. มีการบันทึกสรุปผลการประชุมเป็นแนวทางแนวคิดในการทำงานร่วมกัน	๙	๗.๕๖
	๕. มีการนำผลการประชุม ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นแนวทาง แนวคิดในการทำงานร่วมกันไปใช้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน พัฒนางาน ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป	๑๔	๑๑.๗๗
	๖. ในการประชุม AAR อาจนำไปใช้ในโรงเรียนโดยใช้เป็นกิจกรรมโฮมรูมหรือใช้เมื่อสิ้นสุดการอบรม โดยประชุมร่วมกัน ให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาเล่าสู่กันฟังร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้ใหม่จากการอบรม นำไปใช้พัฒนานักเรียนและพัฒนาโรงเรียนต่อไป	๕	๔.๒๐
	รวม	**๑๑๙**	**๑๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๖ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR (After Action Review) ในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ผู้บริหารหรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรทบทวนการปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือภายหลังกิจกรรม ในวันที่เสร็จกิจกรรมหรือไม่ปล่อยให้นานเกิน ๑ สัปดาห์ โดยประชุมโต๊ะกลม ใช้หลักวงกลมกัลยาณมิตร มีการแจ้งกำหนดวันประชุมให้ทราบล่วงหน้า เพื่อจัดเตรียมข้อมูล มีการกำหนดประเด็นการประชุม และต้องมีผู้นำการประชุมซึ่งมีบทบาทเป็น coach/facilitater จุดประสงค์ในการประชุม เพื่อทบทวนหลังการปฏิบัติงานร่วมกัน สะท้อนวิธีการทำงานทั้งด้านความสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น จากการทำกิจกรรมทุกครั้ง นำเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป วิธีการประชุมทบทวนหลังปฏิบัติงาน หรือ AAR ให้แต่ละคนนำเสนอผลการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นผลสำเร็จและที่เป็นปัญหา โดยให้สะท้อนตนเอง สะท้อนการปฏิบัติงานและผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน มีการชื่นชมผลสำเร็จ และร่วมกันวางแผน หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ร่วมกันแก้ไขปัญหา เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหา และแนวทางการพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมาย โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เต็มใจรับฟังข้อมูลวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เน้นคารวธรรมและสามัคคีธรรม แนะนำการพัฒนาอย่างกัลยาณมิตร และใช้โยนิโสมนสิการ มีการบันทึกสรุปผลการประชุมเป็นแนวทาง แนวคิดในการทำงานร่วมกัน และมีการนำผลการประชุม ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นแนวทาง แนวคิดในการทำงานร่วมกันไปใช้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน พัฒนางาน ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไปทั้งนี้ในการประชุม AAR อาจนำไปใช้ในโรงเรียนโดยใช้เป็นกิจกรรมโฮมรูมหรือใช้เมื่อสิ้นสุดการอบรม โดยประชุมร่วมกัน ให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาเล่าสู่กันฟัง ร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้ใหม่จากการอบรม นำไปใช้พัฒนานักเรียนและพัฒนาโรงเรียนต่อไป

ตารางที่ ๔.๕๗ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีการจัดประชุมครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวางแผนปรับปรุงพัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนวิถีพุทธ ในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความต้องการจำเป็นลำดับ ๒ “หากท่านจัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการจัดประชุมครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวางแผนปรับปรุง/พัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนวิถีพุทธ ในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. จัดประชุมสร้างความตระหนักแก่คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นทั้งส่วนตนเองและโดยรวม และให้ทุกคนเห็นคุณค่าของการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ อีกทั้งสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ชัดเจนเกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ การพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือการพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน”โดยวิธีการต่าง ๆ อาทิ อธิบายชี้แจงโดยละเอียด จัดทำเอกสารมอบให้ผู้เข้าประชุมศึกษา นำเสนอวีดีทัศน์โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเป็นโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ วิถีพุทธพระราชทานและพาไปศึกษาดูงาน	๒๔	๑๖.๖๗

ตารางที่ ๔.๕๗

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๒. จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน มีการพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการกับบริบทของโรงเรียนมีการนำเสนอผลการประเมินอัตลักษณ์ ๒๙ ประการ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา มีการอภิปรายจุดพัฒนาร่วมกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน และร่วมกันวางแผน เสนอแนะแนวทางการพัฒนางานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันอย่างจริงใจ ทั้งนี้ในการประชุม ควรเป็นการประชุมโต๊ะกลม มีการสื่อสารสองทาง และควรจัดประชุมหลังเลิกเรียน	๖๔	๔๔.๔๔
	๓. จัดทำแผนปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบอัตลักษณ์แต่ละด้าน ดำเนินการตามตัวชี้วัด และเป้าหมายที่กำหนด	๑๒	๘.๓๓
	๔. ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธตามแผน มีการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังครบถ้วนตามอัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือตามมติที่ประชุม โดยลงมือปฏิบัติไปด้วยกัน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ เน้นการทำงานเป็นทีม ทำงานด้วยความรักสามัคคี ทุกคนทำงานแบบกัลยาณมิตรที่ดี มีการยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจกันและกันและให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายสู่ความสำเร็จตามหลักอิทธิบาท ๔	๒๖	๑๘.๐๖

ตารางที่ ๔.๕๗ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๕. มีการกำกับติดตามแผน ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ มีการติดตามพูดคุยเพื่อปรึกษาหารือกับคณะทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการสรุปผลและ วัดและประเมินผลการดำเนินงาน	๙	๖.๒๕
	๖. มีการนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	๙	๖.๒๕
	รวม	**๑๔๔**	**๑๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๗ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการจัดประชุมครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมวางแผนปรับปรุงพัฒนางานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดประชุมสร้างความตระหนักแก่คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นทั้งส่วนตนเองและโดยรวม และให้ทุกคนเห็นคุณค่าของการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ อีกทั้งสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ชัดเจน เกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธสู่อัตลักษณ์ ๒๙ ประการ การพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือการพัฒนาสู่โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน โดยวิธีการต่าง ๆ อาทิ อธิบายชี้แจงโดยละเอียด จัดทำเอกสารมอบให้ผู้เข้าประชุมศึกษา นำเสนอวีดิทัศน์โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเป็นโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ หรือโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน และพาไปศึกษาดูงาน จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน มีการพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการกับบริบทของโรงเรียน มีการนำเสนอผลการประเมินอัตลักษณ์ ๒๙ ประการ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา มีการอภิปรายจุดพัฒนาร่วมกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน และร่วมกันวางแผน เสนอแนะแนวทางการพัฒนางาน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันอย่างจริงใจ ทั้งนี้ในการประชุมควรเป็นการประชุมโต๊ะกลม มีการสื่อสารสองทาง และควรจัดประชุมหลังเลิกเรียน จัดทำแผนปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบอัตลักษณ์แต่ละด้าน ดำเนินการตามตัวชี้วัด และเป้าหมายที่กำหนด ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธตามแผน มีการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังครบถ้วนตามอัตลักษณ์ ๒๙ ประการ หรือตามมติ

ที่ประชุม โดยลงมือปฏิบัติไปด้วยกัน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ เน้นการทำงานเป็นทีม ทำงานด้วยความรักสามัคคี ทุกคนทำงานแบบกัลยาณมิตรที่ดี มีการยกย่องชมเชย ให้กำลังใจกันและกัน และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายสู่ความสำเร็จตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการกำกับติดตามแผน ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ มีการติดตามพูดคุยเพื่อปรึกษาหารือกับคณะทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการสรุปผล วัดและประเมินผลการดำเนินงาน มีการนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ตารางที่ ๔.๕๘ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความต้องการจำเป็นสำคัญ ลำดับ ๓ “หากท่านส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุงการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุง การพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. จัดประชุม/ อบรมครูเพื่อ สร้างองค์ความรู้ให้ครูเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ การนำหลักธรรมอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ ไปใช้ประโยชน์ โดยให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง ด้วยการเชิญผู้รู้/วิทยากรผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธให้ความรู้และผลดีที่ได้รับจากหลักธรรม/นิมนต์พระวิทยากรบรรยาย/ยกตัวอย่างจริง ให้ทุกคนศึกษารายละเอียดหลักธรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์หลักธรรมทั้ง ๒ ตลอดจนผู้บริหารให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมแก่ครูด้วยตนเอง และให้ครูกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน	๓๐	๓๐.๓๑

ตารางที่ ๔.๕๘ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๒. สนับสนุนให้ครูนำหลักธรรมทั้ง ๒ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และใช้ในการพัฒนางานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้ร่วมกันคิดว่าจะนำหลักธรรมทั้ง ๒ ไปใช้ในรูปแบบใด มีใครต้องทำสิ่งใดบ้าง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุม เชิญชวนให้นำหลักธรรมไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น ให้สำเร็จก้าวหน้า ไม่ท้อ ไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ มีการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้ครูรักและพากเพียรในการทำงานจนประสบผลสำเร็จแจ้งให้ครูทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล ให้ครูวิเคราะห์ตนเองในการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้จริงในการดำเนินชีวิต โดยให้นำเสนอต่อที่ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติ	๓๒	๓๒.๓๒
	๓. สนับสนุนให้ครูนำหลักธรรมทั้ง ๒ไปประยุกต์ใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน บูรณาการหลักธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ และออกแบบกิจกรรมฝึกนักเรียน	๘	๘.๐๘
	๔. ผู้บริหาร และครูทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้หลักธรรมทั้ง ๒ ในการดำเนินชีวิต	๔	๔.๐๔
	๕. มีการส่งเสริมโดยสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	๕	๙.๐๙
	๖. มีการนิเทศติดตาม กำกับผลการพัฒนางานอย่างชัดเจนต่อเนื่อง และประเมินผลเป็นระยะ	๕๕	๑๑.๑๑
	๗. มีการชื่นชม ยกย่อง เสริมขวัญกำลังใจ ผู้ที่นำหลักธรรมไปใช้ประสบผลสำเร็จ	๕	๕.๐๕
	รวม	**๙๙**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๘ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการส่งเสริมให้ครูนำอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ มาใช้ในการ

ดำเนินการสนับสนุนการปรับปรุง การพัฒนางานให้เป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดประชุม/อบรมครูเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ครูเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ การนำหลักธรรมอิทธิบาท ๔ และอุปัญญาตธรรม ๒ ไปใช้ประโยชน์ โดยให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง ด้วยการเชิญผู้รู้/วิทยากรผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธให้ความรู้และผลดีที่ได้รับจากหลักธรรม/นิมนต์พระวิทยากรบรรยาย/ยกตัวอย่างจริง ให้ทุกคนศึกษารายละเอียดหลักธรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันวิเคราะห์หลักธรรมทั้ง ๒ ตลอดจนผู้บริหารให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมแก่ครูด้วยตนเอง และให้ครูกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน สนับสนุนให้ครูนำหลักธรรมทั้ง ๒ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และใช้ในการพัฒนางาน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้ร่วมกันคิดว่าจะนำหลักธรรมทั้ง ๒ ไปใช้ในรูปแบบใด มีใครต้องทำสิ่งใดบ้าง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุม เชิญชวนให้นำหลักธรรมไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น ให้สำเร็จก้าวหน้าไม่ท้อ ไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ มีการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้ครูรักและพากเพียรในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ แจ้งให้ครูทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล ให้ครูวิเคราะห์ตนเองในการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้จริงในการดำเนินชีวิต โดยให้นำเสนอต่อที่ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติ และสนับสนุนให้ครูนำหลักธรรมทั้ง ๒ ไปประยุกต์ใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน บูรณาการหลักธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ และออกแบบกิจกรรมฝึกนักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหาร และครูทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้หลักธรรมทั้ง ๒ ในการดำเนินชีวิต มีการส่งเสริมโดยสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการนิเทศติดตาม กำกับผลการพัฒนางานอย่างชัดเจนต่อเนื่อง และประเมินผลเป็นระยะ และมีการชื่นชม ยกย่อง เสริมขวัญกำลังใจ ผู้ที่นำหลักธรรมไปใช้ประสบผลสำเร็จ

๔.๓.๖ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ดังตารางที่ ๔.๕๙ – ๔.๖๑

ตารางที่ ๔.๕๙ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ “มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ความต้องการจำเป็นลำดับ ที่ ๑ “หากท่านจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความเว็บไซต์ มีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. มีการประชุมผู้เกี่ยวข้อง วางแผนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธมีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์เป็นผู้ดำเนินการ และให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้าน IT เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบมีการสนับสนุนงบประมาณและจัดหาอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบให้ศึกษาวิธีการจัดทำ	๓๑	๑๗.๘๒
	๒. มีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ครู นักเรียน โรงเรียนวิถีพุทธคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานวิถีพุทธของโรงเรียนและสาธารณชนทั่วไป	๒๓	๑๓.๒๒
	๓. เรื่องที่โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้แก่ กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จเด่น ที่เกิดแก่นักเรียนโรงเรียนในภาพรวม ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง เห็นพัฒนาการก่อนหลังเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว โดยประชาสัมพันธ์อย่างถูกต้องตามหลักประชาสัมพันธ์ จัดรูปภาพประกอบสวยงาม	๓๓	๑๘.๙๗

ตารางที่ ๔.๕๙ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	พิมพ์ชัดเจน มีหัวข้อน่าสนใจ อาทิ “วิถีพุทธเปลี่ยนแปลงนักเรียนไปสู่หนทางที่ดี”		
	๔. มีการใช้สื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลายในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ อาทิ เว็บไซต์ของเขตพื้นที่ เว็บไซต์ของโรงเรียน เฟสบุ๊ค ไลน์กลุ่ม โบร์ชัวร์ วารสาร บทความ แผ่นพับ จุลสาร ป้ายนิเทศ ใช้หอกระจายข่าวโรงเรียน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน และมีเครือข่ายประชาสัมพันธ์	๖๗	๓๘.๕๐
	๕. มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ เช่น จัดกิจกรรมเปิดโลกวิชาการ เปิดบ้านคุณธรรม จัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ ประชุมผู้ปกครอง ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตร จัดป้ายประกาศเชิดชูคนดีและประชาสัมพันธ์โดยเผยแพร่เอกสารในการเข้าร่วมการประชุมผู้บริหารโรงเรียนประจำเดือน	๑๑	๖.๓๒
	๖. มีการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ และมีการส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองนำข้อมูลมาสรุปผลประเมินผล นำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข/พัฒนางานประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น	๙	๕.๑๗
	รวม	**๑๗๔**	**๑๐๐**

จากตารางที่ ๔.๕๙ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๑ วิธีดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วารสาร บทความ เว็บไซต์ มีแนวทางงานดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมผู้เกี่ยวข้อง วางแผนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์เป็นผู้ดำเนินการ และให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้าน IT เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีการสนับสนุนงบประมาณและจัดหาอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบ ให้ศึกษาวิธีการจัดทำ มีการประชาสัมพันธ์

ให้แก่ครู นักเรียน โรงเรียนวิถีพุทธ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานวิถีพุทธของโรงเรียน และสาธารณชนทั่วไป เรื่องที่โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้แก่กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธที่ประสบความสำเร็จ เด่น ที่เกิดแก่นักเรียน โรงเรียนในภาพรวม ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธอย่างต่อเนื่อง เห็นพัฒนาการก่อนหลังเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว โดยประชาสัมพันธ์อย่างถูกต้องตามหลักประชาสัมพันธ์ จัดรูปภาพประกอบสวยงาม พิมพ์ชัดเจน มีหัวข้อน่าสนใจ อาทิ “วิถีพุทธเปลี่ยนแปลงนักเรียนไปสู่หนทางที่ดี” และมีการใช้สื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลายในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ อาทิ เว็บไซต์ของเขตพื้นที่ เว็บไซต์ของโรงเรียน เฟสบุ๊ค ไลน์กลุ่ม โบร์ชัวร์ วารสาร บทความ แผ่นพับ จุลสาร ป้ายนิเทศใช้หอกระจายข่าวโรงเรียน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน และมีเครือข่ายประชาสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ เช่น จัดกิจกรรมเปิดโลกวิชาการ เปิดบ้านคุณธรรม จัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ ประชุมผู้ปกครอง ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตร จัดป้ายประกาศเชิดชูคนดี และประชาสัมพันธ์ โดยเผยแพร่เอกสารในการเข้าร่วมการประชุมผู้บริหารโรงเรียนประจำเดือน มีการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ มีการส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองนำข้อมูลมาสรุปผลประเมินผล และนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข/พัฒนางานประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ ๔.๖๐ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ “มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการความต้องการจำเป็น ลำดับ ๒ “หากท่านแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม ท่านจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม มีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้		
	๑. ประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม ยึดหลักการมีส่วนร่วม	๑๑	๑๑.๙๖
	๒. มีการออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน	๔	๔.๓๕
	๓. แต่งตั้งผู้ที่มีความรู้เรื่องการประเมิน มีความรู้ความสามารถด้านการประเมินตามสภาพจริง และผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการประเมินอย่างหลากหลาย	๓	๓.๒๖

ตารางที่ ๔.๖๐ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๔. แต่งตั้งผู้ที่มีความรู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ มีความเข้าใจเรื่องวิถีพุทธ การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และมีประสบการณ์ประเมินอัตลักษณ์ ๒๙ ประการสู่วิถีพุทธ ตลอดจนมีศรัทธาต่อการปฏิบัติงานตามแนวทางวิถีพุทธ	๓๙	๔๒.๓๙
	๕. แต่งตั้งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเช่นตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครูจากแต่ละสายชั้นคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน นักเรียนและผู้แทนพระสงฆ์จากวัดในชุมชนตัวแทนผู้ปกครองตัวแทนชุมชน ตัวแทนนักเรียน	๒๔	๒๖.๐๖
	๖. แต่งตั้งจากผู้ที่สมัครใจในการประเมิน เสียสละเวลาเข้าร่วมประเมินทุกครั้ง และยินดีเข้าร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ก่อนการประเมินได้	๕	๕.๔๓
	๗. แต่งตั้งจากบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของโรงเรียน ครู บุคคลากรและผู้บริหารของโรงเรียน	๖	๖.๕๒
	รวม	**๙๒**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๖๐ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินการ ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๒ วิธีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่เหมาะสม มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม ยึดหลักการมีส่วนร่วม แต่งตั้งผู้ที่มีความรู้เรื่องโรงเรียนวิถีพุทธ มีความเข้าใจเรื่องวิถีพุทธ การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และมีประสบการณ์ประเมินอัตลักษณ์ ๒๙ ประการ สู่วิถีพุทธ ตลอดจนมีศรัทธาต่อการปฏิบัติงานตามแนวทางวิถีพุทธ และแต่งตั้งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเช่น ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครูจากแต่ละสายชั้น คณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน นักเรียน และผู้แทนพระสงฆ์จากวัดในชุมชนตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนนักเรียน/แต่งตั้งจากผู้ที่สมัครใจในการประเมิน/แต่งตั้งจากบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของโรงเรียน ครู บุคคลากรและผู้บริหารของโรงเรียน โดยมีการออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน

ตารางที่ ๔.๖๑ ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ “มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ”

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานความต้อง การจำเป็น ลำดับ ๓ “หากท่านจัดให้มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรม การสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ ท่านจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร”	วิธีดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้		
	๑. จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานและออกแบบการรายงานผล	๑๐	๘.๐๖
	๒. วิธีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ คณะกรรมการร่วมกันแสดงความคิดเห็นวิธีการที่จะสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างสร้างสรรค์ และเป็นรูปธรรม สรุปตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธ เน้นข้อมูลที่เป็นจริง เชิงประจักษ์ เชื่อถือได้ ให้เห็นก่อน - หลังของแต่ละด้านชัดเจนด้วยภาพถ่ายการปฏิบัติจริงจะได้เห็นพัฒนาการและความภาคภูมิใจ มีการรวบรวมชิ้นงานของผู้รับผิดชอบมา และให้คณะกรรมการตรวจทานก่อนจัดทำสรุปรายงานผล	๑๐	๘.๐๖
	๓. รูปแบบการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีการ จัดทำเป็นเอกสารรูปเล่มชัดเจน เช่นวารสาร รายงานประจำปี เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน (ฉบับสรุป) จุลสารรายงานผลการพัฒนา และนอกจากนี้ยังมีการจัดทำเป็นแผ่นพับ File แผ่นพับ วีดิทัศน์ VTR และ Power Point ประกอบการนำเสนอ	๒๖	๒๐.๙๗

ตารางที่ ๔.๖๑ (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ตามความต้องการจำเป็น	ความถี่	ร้อยละ
	๔. วิธีการนำเสนอสรุปผลและรายงานผลการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับทราบ มีวิธี ต่าง ๆ ได้แก่ จัดประชุมชี้แจงพร้อมแจกเอกสารแจ้งให้ทราบ เป็นหนังสือ มอบเอกสารสรุปให้ แจกเป็นจุลสาร แผ่นพับ พร้อมฉายวีดิทัศน์ VTR และจัดทำ Power point ประกอบคำบรรยาย ในที่ประชุม จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หน้าโรงเรียนจัดกิจกรรมนิทรรศการผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธเชิญผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนมาชมนิทรรศการ และมอบเป็นเอกสารให้แก่โรงเรียนที่มาศึกษาดูงาน และโรงเรียนที่เชิญไปเป็นวิทยากร ตลอดจนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องรับทราบทางเว็บไซต์ ไลน์กลุ่ม เฟสบุ๊คของโรงเรียนเสียงตามสายของโรงเรียน และหอกระจายข่าวสารชุมชน	๔๔	๓๕.๔๙
	๕ ส่งเอกสารสรุปและรายงานผลเป็นเอกสารรูปเล่ม อย่างเป็นทางการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ	๒๘	๒๒.๕๘
	๖. มีจุดประสงค์ของการจัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเพื่อให้เห็นความสำเร็จร่วมกัน และการเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชนและต้นสังกัด เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน และรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อได้ร่วมด้วยช่วยกันแก้ไขปัญหา ร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป	๖	๔.๘๔
	รวม	**๑๒๔**	**๑๐๐.๐๐**

จากตารางที่ ๔.๖๑ จะเห็นได้ว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ตามลำดับ

ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ ๓ วิธีดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และต้นสังกัดได้รับทราบ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานและออกแบบการรายงานผล โดยมีจุดประสงค์ของการจัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธเพื่อให้เห็นความสำเร็จร่วมกัน และการเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและต้นสังกัด ก็เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน และรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จะได้ร่วมด้วยช่วยกันแก้ไขปัญหา ร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป วิธีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ คณะกรรมการร่วมกันแสดงความคิดเห็นวิธีการที่จะสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างสร้างสรรค์ และเป็นรูปธรรม สรุปตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธ เน้นข้อมูลที่เป็นจริงเชิงประจักษ์ เชื่อถือได้ ให้เห็นก่อน - หลังของแต่ละด้านชัดเจนด้วยภาพถ่ายการปฏิบัติจริงเพื่อจะได้เห็นพัฒนาการและความภาคภูมิใจ มีการรวบรวมชิ้นงานของผู้รับผิดชอบมาสรุปรายงานแล้วให้คณะกรรมการตรวจทานก่อนจัดทำสรุปรายงานผล รูปแบบการจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ มีการจัดทำเป็นเอกสารรูปเล่มชัดเจน เช่น วารสาร รายงานประจำปี เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน (ฉบับสรุป) จุลสารรายงานผลการพัฒนา และนอกจากนี้ยังมีการจัดทำเป็นแผ่นพับ File แผ่นพับ วีดิทัศน์ VTR และ Power Point ประกอบการนำเสนอ วิธีการนำเสนอสรุปผลและรายงานผลการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนได้รับทราบ มีวิธีต่าง ๆ ได้แก่ จัดประชุมชี้แจงพร้อมแจกเอกสาร แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือ มอบเอกสารสรุปให้ แจกเป็นจุลสาร แผ่นพับ พร้อมฉายวีดิทัศน์ VTR และจัดทำ Power point ประกอบคำบรรยายในที่ประชุม จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หน้าโรงเรียน จัดกิจกรรมนิทรรศการผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธเชิญผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนมาชมนิทรรศการ และมอบเป็นเอกสารให้แก่โรงเรียนที่มาศึกษาดูงาน และโรงเรียนที่เชิญไปเป็นวิทยากร ตลอดจนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องรับทราบทางเว็บไซต์ ไลน์กลุ่ม เฟสบุ๊คของโรงเรียน เสียงตามสายของโรงเรียน และหอกระจายข่าวสารชุมชน และส่งเอกสารสรุปและรายงานผลเป็นเอกสารรูปเล่ม อย่างเป็นทางการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบว่า การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ควรมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และควรมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิด ตลอดถึงความร่วมมือกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งบ้าน วัด และโรงเรียน และที่สำคัญยิ่งคือ การพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ จะส่งผลให้เป็นโรงเรียนวิถีพุทธที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสืบไป